Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 191 (5284).

28 СЕНТЯБРЬ ШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

Мамлакатнинг сентябрь мавсуми далаларида зарбдор меҳнат жўш урмоқда. Колхоз ва совхозларнинг коллективлари беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планлари ва мажбуриятларини шараф билан бажаришга, партиянинг XXIV съезди маъқуллаган қишлоқ хўжалигини ривожлантириш комплекс программасини амалга оширишга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Қишлоқларимизнинг бугунги меҳнат кунларига хос социалистик мусобақанинг кучли суратда юксалиши шундан далолат беради. Тобора янги-янги районлар ва областлар давлатга деҳқончилик маҳсулотларини сотиш топшириқларини барвақт бажарганликлари тўғрисида рапорт бермоқда.

Пахта — Ватанимизнинг худди ғалладек бебаҳо бойлигидир. Ҳар бир чаноқдаги оппоқ пахтада кўп кишилар — қишлоқ механизаторлари ва ирригаторларнинг, машинасозлар, нефтчилар, кимёгарлар, металлургларнинг меҳнати акс этган. Мураккаб оби ҳаво шароитларига қарамай мамлакатимизнинг пахтакор районларида дуруст ҳосил етиштирилди. Эндиги вазифа етилган пахтани нес-нобуд қилмай қисқа вақт ичида йиғиб-териб олишдан иборатдир.

Ўзбекистоннинг колхоз ва совхозлари беш миллион тонна пахта берамиз, деган маррани белгилаб олдилар. Туркманистон, Тожикистон, Озарбайжон ва Қозоғистонда юксак мажбуриятлар олинди. Дала меҳнаткашлари шу мажбуриятларни амалга ошириш учун ҳамма имкониятларга эгадирлар. Хўжаликлар қудратли техника: терим машиналари, трактор прицеплари, кўсак чувиш машиналари ва бошқа механизмлар билан таъминланган. Булар масалан, ўзбек пахтакорларининг ҳосилни машинада теришни анча кўпайтириб, агрегатларнинг бункерларидан камида уч миллион тонна пахта тўкишларига имкон беради. Туркманистоннинг далаларининг уста деҳқонлари асосий диққатни техникага қаратмоқдалар: республика берадиган 1 миллион тонна пахтанинг 525 минг тоннаси машинада терилади.

Хўжаликлар орттирган ҳосилни машинада териш тажрибаси, терим агрегатлари ҳайдовчилари маҳоратининг ошиши теримда зарбдор суръатларни бўшаштирмасликка, пахта юқори сифатли бўлишини таъминлашга имкон бермоқда. Ўзбекистон деҳқонлари иккинчи миллион тонна ҳисобига пахта топширмоқдалар. Республика колхоз ва совхозларида пахта тайёрлашнинг кундалик ўсиши юз минг тоннага етди. Андижон областидаги Партия XX съезди номли колхоз олдинда бормоқда. Колхоз коллективи гектар бошига ўрта ҳисобда 40 центнердан ҳосил олиб, давлатга беш минг тонна ёки бултурдагидан 534 тонна кўп пахта сотиш, маҳсулот етиштиришга меҳнат ва маблағ сарфларини пасайтириш мажбуриятини олди. Бу ерда ҳосилнинг 95 проценти машиналарда терилади. Пахтакорлар ўз ваъдаларига вафо қилмоқдалар. Назирали Деҳқонов бригадаси йиллик топшириқни бажариб бўлди. Коммунист механик-ҳайдовчилардан А. Ҳамидова ва А. Солиев ҳар куни тўрт қаторли машиналарнинг бункерларидан 20—25 тоннадан пахта тўкяптилар.

Илғорлар, социалистик мусобақа пешқадамларининг сафлари кун сайин ўсиб бормоқда. Тожикистондаги «Ленинобод» совхозининг механизатори З. Ҳакимов, Озарбайжондаги 3-совхознинг механизатори С. Имралиев ва бошқа кўпгина механизаторлар пахта терими топшириғини ҳар куни ошириб бажаряптилар. Фидокорона меҳнат қилиш, ҳосил тўғрисида қайғуриш намуналари оз эмас. Хўжалик раҳбарлари, партия ташкилотлари машина терими илғорлари мисолида барча деҳқонларни мунтазам равишда ўргатиб боришлари ва тарбиялашлари муҳимдир.

Механизатор — куз даласидаги етакчи фигурадир. Кўпчилик хўжаликлар буни яхши биладилар. Шу сабабли улар механизаторларнинг серунум меҳнат қилишлари учун зарур бўлган ҳамма шарт-шароитларни яратиш тўғрисида ғамхўрлик қиладилар. Бу борада Мари области Байрамали районининг тажрибаси маъқуллашга сазовордир. Бу ерда шу йил 73 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини зиммага олиб илғор техникани зўр бериб жорий этмоқдалар. Агрегатлар катта-катта пайкалларда отрядларга бўлиниб ишламоқдалар. Ҳар бир отрядда беш-олтитадан машина бўлиб, уларга кўчма устахоналар, наладчик слесарлар, трактор поездлари бириктиб қўйилган. Ишнинг бу хилда йўлга қўйилиши механик-ҳайдовчиларнинг кўп пахта териш учун кураш олиб боришларига ёрдам бермоқда.

Ҳозир ҳар бир кун айниқса қадрлидир. Аммо «Правда»га берилаётган сигналларга кўра терим мавсуми шай бўлиб кутиб олинмаган жойлар ҳам бор. Бир қанча хўжаликларда пахта териш техникаси ҳали тайёр эмас. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Самарқанд областларида ва бошқа баъзи областларда колхоз ва совхоз далаларига юзлаб машиналар чиқарилмаган. Далада агрегатларнинг бекор тўхтаб қолиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Туркманистондаги Саёт ва Дарҳонота районларининг механизаторлари ўртасида машинада териш унуми паст, улар йиғим-теримни сусткашлик билан олиб бормоқдалар. Маҳаллий партия комитетлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари камчиликларга тезлик билан барҳам бериб, ишларнинг боришига активроқ таъсир кўрсатиш, бутун техникани ишга солишга эришиш учун даъват этилганлар.

Социалистик мусобақа таъсирчанлигини ҳамма чоралар билан ошириш тўғрисида коммунистлар кун сайин ғамхўрлик қилишлари лозим. Бу борада пахтакор республикалар хўжаликлари коллективларининг анъанавий меҳнат мусобақасига катта фойда келтирмоқда. Яқинда Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистон пахтакорларининг бригадалари Ўзбекистон далаларида бўлдилар. Мусобақадош дўстлар ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар, кўпгина қимматли маслаҳатлар айтдилар, фойдаланилмаётган бир қатор имкониятларни кўрсатиб бердилар. Планлар ва мажбуриятларни бажариш учун олиб борилаётган курашнинг ҳал қилувчи даври бошланган бугунги кунда мусобақа практикаси етиштирган ҳамма қимматли омилларни активроқ ишга солиш муҳимдир. Ҳар бир агрегатнинг юксак унум билан ишламоғига эришиш, яхши меҳнат қилганлик, аъло сифатли маҳсулот етиштирганлик, пахта даласида пахтани нес-нобуд қилмай тежаб терганлиги учун ўзини оқлаган маънавий ва моддий рағбатлантириш формаларининг тобора кенгроқ қўлланилишига эришмоқ лозим.

Кузги беқарор оби ҳаво шароитларида ҳосил терими терим конвейерининг ҳамма бўғинлари беками-кўст ишлашини тақозо этади. Пахтани машиналардан тўппа-тўғри қабул пунктларига етказиб бермоқ лозим. Бу борада кўп ишлар автотранспорт ходимларининг куч ғайратларига боғлиқ. Терим усталаридан фидокорона меҳнат эстафетасини қабул қилиб олиб, уни тайёрловчиларга етказиш автотранспорт ходимларининг бурчидир. Партия, совет ва хўжалик ташкилотлари, қишлоқ мутахассислари пахта сифатини ошириш, хирмонлар, сушилкаларни ўз вақтида тайёрлаб қўйиш, ускуналар, торози хўжаликларини тартибга солиш, лабораторияларни ишини йўлга қўйиш тўғрисида бутун чоралар билан ғамхўрлик қилмоқликлари керак.

Пахтакорлар жиддий имтиҳондан ўтмоқдалар. Ҳосил йиғим-теримини тез ва нес-нобуд қилмай ўтказиб, Ватанга кўпроқ «оқ олтин» бериш шу кунларда пахтазорларда, комбайн штурваллари ёнида, пахта ташиш ва тайёрлов пунктларида меҳнат қилаётган ҳамма кишиларнинг шон-шараф ишидир.

(«ПРАВДА»нинг 27 сентябрь бош мақоласи).

ЮБИЛЕЙ ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 27 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун — машина терими, бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери

Бекобод	3,32	39,06	4,19	37,00
Янгийўл	3,30	37,45	2,76	21,34
Бўка	2,45	37,25	2,85	36,26
Пискент	2,02	33,66	2,32	30,96
Ўрта Чирчиқ	2,83	30,51	3,75	34,28
Юқори Чирчиқ	3,62	28,17	3,83	26,91
Чиноз	3,08	28,07	3,05	17,28
Оққўрғон	3,99	28,05	4,50	27,20
Қуйи Чирчиқ	5,01	12,54	5,76	11,46
Область бўйича	3,24	30,98	3,75	28,51

СЕРВЕР ВА ЭЛБОЙ МУСОБАҚАСИ

«Октябрь» 40 йиллиги» колхози пахта йиғим-теримида Бўка районида биринчи ўринда боряпти.

Бу хўжаликда «пахта терими» дейилганда фақат «машина терими» кўзда тутилади. Хўжаликда кейинги йиллар ичида пахтани 100 процент машина билан териб олиш учун катта замин вужудга келтирилди. Карталар йириклаштирилди, механизатор кадрлар тайёрланди, уларнинг маҳорати оширилди, техника воситалари тахт қилинди, хуллас ҳосилни тўлиқ машина билан териб олиш учун нимаики зарур бўлса, ҳамма нарса муҳайё қилинди.

Колхоз 17 сентябрь куни теримга тушди. 17—20 сентябрь кунларида машиналар пахтаси яхши очилган қир-адир зоналардаги бригадаларда группа ҳолида ишлатилди. Ҳар куни 4-5 процентдан пахта тайёрланди. 20 сентябрдан кейин колхоздаги мавжуд 24 терим машинасининг ҳаммаси ишга тушди. Ҳар куни 7 процентга етказиб пахта тайёрлана бошлади. Колхоз беш кунлик якунлари бўйича ҳам, мавсум бошидан пахта тайёрлаш бўйича ҳам районда биринчи ўринга чиқиб олди. Хўжаликлараро социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқни олишга муваффақ бўлди.

Колхоз пахтакорлари биринчи машина теримида планни 85 процентга етказиш, узоғи билан 5 октябргача йиллик планни, 20 октябргача социалистик мажбуриятни бажаришга ва колхоз бўйича ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Колхозда 15 та 17 ХВ-1,8, 6 та 14 ХВ-2,4 ва 3 та ХН-3,6 маркали терим машиналари бор. Бу машиналарнинг 17 таси бевосита бригадаларга бириктиб қўйилган. 7 таси резерв бўлиб, пахтаси яхши очилган бригадаларга юборилади. Бундан ташқари, машиналарни техник қаровдан ўтказиш, бирон-бир қисмининг ишдан чиқиши ва бошқа сабаблар билан тўхтаб қолганда ана шу резерв машиналар бригадаларда теримнинг мунтазам боришини таъмин этади.

Шу кунларда машиналарда ҳар куни 208—210 тоннадан ошириб пахта терилмоқда. Механик-ҳайдовчилар ўртасида Сервер Усеинов, Элбой Очилов ва Тўхтаохун Наврўзовлар пешқадамлик қилмоқда. С. Усеиновнинг терган пахтаси ҳозиргача 130 тоннадан, Т. Наврўзовники 110 тоннадан, Э. Очиловники 100 тоннадан ошди.

— Биз Сервер билан мусобақадошмиз,— дейди Элбой Очилов.— У ҳар йили мендан 30—40 тонна олдин юради. Сервер жуда серғайрат, чаққон. Машинани эпчил бошқаради.

Яқинда районда механизаторларнинг касб-малака конкурсида ҳам Сервер Усеинов биринчи ўринни олди. У машинани шундай чаққонлик ва усталик билан бошқардики, бунга конкурс ҳакамлари ҳам қойил қолишди.

Ҳозир иккала мусобақадош —Сервер Усеинов ҳам, Очилов Элбой ҳам кунига 11—12 тоннадан пахта теришяпти.

— Менинг машинам тўрт қаторли.— дейди сўзини давом эттириб Элбой Очилов,— Серверники эса икки қаторли. Шундай бўлса ҳам кунлик суръатда баравар кетяпмиз. Бунинг сабаби кўп албатта.

Колхоздаги барча механизаторлар ҳам терим машиналаридан унумли фойдаланишга ва сифатли пахта теришга ҳаракат қилмоқдалар. Шу сабабли ҳам колхоз пахта тайёрлашда районда биринчи ўринда боряпти ва областда ҳам олдинги ўринларни эгаллашга ҳаракат қилмоқда.

Ҳозир колхознинг барча бригадаларида йиғим-терим қизғин боряпти. Элликцентнерчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Иброҳимов бошлиқ бригада аъзолари ҳам кунлик суръатни авж олдирмоқдалар. С. Сулаймонов, И. Қиличев, Г. Жабборов, Ҳ. Аслонов бошлиқ бригадалар ҳозир йиллик планни 70—80 процентдан оширдилар.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг кенг пахта майдонларида терим машиналарининг гуруллаши бир лаҳза тинмайди. Тайёрлаш пунктларига пахта юклаган трактор прицеплари кетма-кет келиб турибди. Юксак суръат ҳамманинг кайфиятини кўтарган. Барча пахтакорлар, механизаторлар шавқ-завқ билан меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ғайрат-шижоати пахтачиликда ҳам беш йиллик маррани шу йилнинг ўзида эгаллаб, колхоз бўйича ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиб, яқин 15—20 кун ичида социалистик мажбуриятларини бажаришларидан далолат бериб турибди.

Б. ШОНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Серқуёш республикамиз ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли эллик йиллиги нишонланадиган қувончли кунларга оз вақт қолди. Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашлари каби пойтахт областимизнинг азамат ишчилари, соҳибкор деҳқонлари, ижодкор зиёлилари ҳам бу улуғ байрамни муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқдалар. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини, беш йилликнинг улкан режаларини, партиямиз Марказий Комитетининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг оқилона кўрсатмаларини беками-кўст амалга оширишда областимиз меҳнаткашлари катта ғайрат ва шижоат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Олтин юбилейга пухта тараддуд кўрилаётган айни чоқларда қўлга киритилаётган меҳнат армуғонларига осонликча эришилаётгани йўқ, албатта. Бунинг учун ҳар бир корхона, ҳар бир қурилиш участкаси коллективи, ҳар бир хўжалик, ҳар бир муассаса ходимлари, ҳар бир меҳнат аҳли белгиланган планларни ва зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари тўлиқ ва ошириб адо этиш учун ўзларининг бутун маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Тошкент области ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари ойма-ой яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. Улар маҳсулот реализация қилиш ва унинг муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича тўққиз ойлик планларини муддатидан аввал — 23 сентябрда адо этдилар. Бу ой охиригача планга қўшимча равишда яна ўнларча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади, деган гап.

Шу кеча-кундуздаги энг асосий вазифамиз етиштирилган мўл-кўл «оқ олтин» ҳосилини тез ва соз териб олишдан, она-Ватан хирмонига кўпроқ пахта ҳадя этишдан иборатдир. Бугунги кунга қадар давлатга 114 минг 613 тонна дурдона топширилди. Бу йиллик планга нисбатан 30,98 процентини ташкил этади. Бир кунлик ўсиш 4—4,5 процентгача кўтарила бошланди.

Пахта териш ишида минглаб кишилар иштирок этмоқдалар. Колхозлар, совхозлар ва район марказларининг меҳнатга қобилиятли барча аҳолиси дала томон йўл олдилар. Лекин бизнинг асосий кучимиз машиналарда. Техника — деҳқон қаноти деб бежиз айтилмайди. Шу кеча-кундузда 2444 машина пахтазорларда жавлон урмоқда. Эрта-индин бу рақамни 2839 га етказиш талаб этилади.

Машина терими — иш унуми. Ҳар бир агрегатнинг суткалик унумдорлигини ошириш, кунига ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда камида 7—8 тоннадан пахта терилишига эришишимиз керак. «Зангори кема»ларнинг узлуксиз икки сменада ишлаши учун уларнинг техника қаровини яхшилашимиз, запас қисмларнинг доим тайёр туришини таъминлашимиз керак. Механик-ҳайдовчиларнинг шахсий ғайрати меҳнат интизоми, уларга яхши маданий-маиший шароитлар яратиб бериш, техника хавфсизлиги, пахта топширишда соатбай графикка амал қилиш, нобудгарчиликка сира йўл қўймаслик сингари масалалар ҳам диққат марказимизда бўлмоғи лозим.

Сентябрь ойи ичида областимиз хўжаликлари 200 минг тоннага яқин пахта тайёрлаш учун ҳаракат қилмоқдалар. Меҳнатда чиниққан, ваъдаларига ҳамиша вафо қилиб келаётган донгдор пахтакорларимиз ғанимат дақиқаларни бой бермай, соат сайин, кун сайин суръатга суръат қўшиб, бутун имкониятларини ана шу аниқ мақсадлар сари йўналтирмоқлари керак.

Бўка, Янгийўл, Бекобод, Пискент, Ўрта Чирчиқ районлари пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини октябрь ойининг бошларидаёқ адо этиш учун курашмоқдалар. Область бўйича эса халқ хўжалик планини 12—14 октябрга қадар бажариш мўлжалланмоқда.

Область партия комитетининг куни-кеча бўлиб ўтган бюро мажлисида бу вазифалар яна бир карра чуқур таҳлил қилинди. Унда юбилей кунига қадар «оқ олтин» тайёрлаш бўйича олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун, мамлакатимизга 420 минг тонна Тошкент пахтаси етказиб бериш учун бутун куч ва имкониятларни сафарбар этиш лозимлиги уқтирилди.

Пахта билан бир қаторда қишлоқ хўжалиги экинларининг бошқа соҳалари бўйича ҳам, чорвачилик бўйича ҳам мўл-кўл маҳсулотлар етказиб бериш — муқаддас бурчимиздир. Областимиз маккажўхорикорлари яқинда белгиланган топшириқни бажардилар. Давлатга 15 минг тонна макка дони топширилди. Ҳар гектар ердан 72 центнердан ҳосил кўтарилди. Шоликорларимиз қизғин дамларни бошларидан кечирмоқдалар. 5—10 октябрга қадар шоли ўришни, янчишни тугаллашимиз ва социалистик мажбуриятимизни қоплайдиган миқдорда шоли етиштириш учун барча тадбирларни кўришимиз керак. Шу билан бир қаторда шудгор қилиш ва кузги ғалла экиш ишларини ҳам жонлантириб юборишимиз талаб этилади. Областимиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида давлатга 340 минг тонна сабзавот, 52 минг тонна картошка, 46 минг тонна мева, 70 минг тонна полиз экинлари ва 59 минг тонна узум сотиш учун кураш олиб бормоқдалар. Жами 655 минг тонна сабзавот ва мева етказиб берилади. Халқ хўжалик плани юбилей тантаналаригача адо этилмоғи керак. Шунингдек каноп пояси тайёрлаш юзасидан белгиланган планлар ҳам тез кунлар ичида бажарилиши лозим.

Чорвадорларимиз ҳам бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб тер тўкмоқдалар. Шу йилнинг саккиз ойи мобайнида чорва молларининг барча турлари бўйича бош сони анча ортди, маҳсулдорлиги кўпайди. Ўтган йилга қараганда давлатга 1900 тонна гўшт, 6232 тонна сут, 52 тонна жун ва 8,1 миллион дона тухум кўп сотилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича олинган социалистик мажбуриятларимиз сўзсиз ошириб адо этилиши шарт.

Улкан тўйга муносиб тўёналар тайёрлаш халқимизнинг азалий удумидир. Зотан шундай экан, меҳнат соҳасида эришган зафарларимиз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик муборак айёмига аталсин. Тайёрлаган арзигулик совғаларимиз коммунизм қураётган марду майдон халқимизни, жонажон Коммунистик партиямизни, она-Ватанимизни шоду ҳуррам этсин! Республикамиз тарихида шонли сана — ярим асрлик олтин юбилейимизни ёруғ юз билан кутиб олайлик!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БИЛАН СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети КПСС XXIV съезди директиваларини, «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги давлат беш йиллик плани тўғрисида» СССР қонунини бажариш юзасидан ҳамда ёш авлодни тарбиялаш учун яхши шароит яратиш, болалик оилаларга моддий ёрдамни кўпайтириш, совет халқи турмуш даражасини ошириш мақсадида кам иш ҳақи оладиган оилаларнинг болаларига нафақа тўлаш юзасидан тегишли тадбирларни ишлаб чиқди ва тасдиқлади.

Оиланинг ҳар бир аъзоси ҳисобига бир ойлик жами ўртача даромади 50 сўмдан ошмаган оилаларга ҳар бир бола учун 8 ёшга етганига қадар ойига 12 сўм миқдорида нафақа белгилаш ва тўлаш кўзда тутилади. Нафақа олиш ҳуқуқини белгилаш чоғида оиланинг умумий даромадига иш ҳақи, мукофот, колхоз, жамоат хўжалигида ишлаганлик учун олинадиган ҳақ, пенсия, нафақа, стипендия ва бошқа пул даромадлари, шунингдек шахсий томорқадан олган даромадлари ҳисобга олинади.

Ишчилар, хизматчилар, ҳарбий хизматчилар, ўқувчилар ва колхоз аъзолари оилаларининг болаларига нафақа белгилаш ва тўлаш корхона, муассаса, ташкилот, колхоз ва ҳарбий қисмларга, ишламаётган пенсионерларнинг оилаларига нафақа белгилаш ва тўлаш социал таъминот органларига юклатилади.

Болалар учун нафақа оналарга ишлаётган ёки ўқиётган жойидан, агарда она ишламаётган ёки ўқимаётган бўлса, унинг эрининг ишлаётган, хизмат қилаётган ёки ўқиётган жойидан белгиланади ва тўланади.

Шу нафақани жорий этиш билан айни бир вақтда СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 8 июлдаги фармонига мувофиқ кўп болали ва ёлғиз оналарга белгиланган нафақаларни белгилаш ва тўлашнинг мавжуд тартиби ҳам сақлаб қолинади.

Кам иш ҳақи оладиган оилаларнинг болаларига нафақа тўлаш учун ҳар йили 1,8 миллиард сўм сарфланади.

Болаларга мазкур нафақаларни тўлашни 1974 йил 1 ноябрдан жорий этиш кўзда тутилади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЁЗУВЧИЛАРНИНГ БИР ГРУППАСИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари, актив ижтимоий фаолияти учун ва СССР Ёзувчилар союзи ташкил топган куннинг 40 йиллиги муносабати билан қуйидаги ёзувчиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилсин:

Абашидзе Григол Григолович (Григорий Григорьевич).
Бажан Николай Платонович.
Гамзатов Расул Гамзатович.
Грибачев Николай Матвеевич.
Катаев Валентин Петрович.
Кожевников Вадим Михайлович.
Марков Георгий Мокеевич.
Межелайтис Эдуардас Беньяминович.
Мусрепов Габит Маҳмудович.
Полевой (Кампов) Борис Николаевич.
Симонов Константин (Кирилл) Михайлович.
Танк Максим (Скурко Евгений Иванович).
Тўқомбоев Али
Яшин (Нуъмонов) Комил.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль 1974 йил 27 сентябрь.

ВЕНГРИЯ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЛЕНИНГРАДГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 26 сентябрда Москвадан Ленинградга жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ВХРдаги элчиси В. Я. Павлов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев Ленинградга сафарда делегацияга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

ВХР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЛЕНИНГРАДГА КЕЛДИ

ЛЕНИНГРАД. 27 сентябрь, (ТАСС мухбири). Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси бугун бу ерга келди.

СОВЕТ-ВЕНГРИЯ ДЎСТЛИГИ МИТИНГИ

ЛЕНИНГРАД, 27 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун «Кировский завод» бирлашмасининг трактор-йиғув цехида совет-венгер дўстлигига бағишланган митинг бўлди. Ленинградликлар бу митингга гуллар, совет ва венгер байроқчаларини, ҳар икки қардош халқнинг мустаҳкам, бузилмас дўстлиги шаънига рус ва венгер тилларида табрик сўзлари ёзилган транспарантларни кўтариб келишди. Ишчиларнинг қўлларида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети биринчи секретари ўртоқ Я. Кадарнинг портретлари бор эди.

Митинг қатнашчилари Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадарни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романовни, Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг аъзоларини самимий кутиб олдилар.

Митингни «Кировский завод» бирлашмаси партия комитетининг секретари В. К. Лебедев қисқача кириш сўзи билан очди.

Венгрия Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқининг давлат гимнлари янграйди.

Митингда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, «Кировский завод» бирлашмасининг токари, РСФСР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. М. Воробьев, «Светлана» электрон асбобсозлик бирлашмаси лабораториясининг мудири, техника фанлари кандидати И. Н. Кузнецова нутқ сўзладилар.

Я. Кадар, М. А. Суслов, Г. В. Романов, Б. М. Воробьев, И. Н. Кузнецова ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Партия комитетининг секретари В. К. Лебедев ўртоқ Янош Кадарга Ленинград меҳнаткашлари шаънига, «Кировский завод» бирлашмаси коллективи шаънига айтган самимий сўзлари учун митинг қатнашчилари номидан, барча ленинградликлар номидан самимий ташаккур изҳор қилди ва унга чуқур иззат-ҳурмат белгиси сифатида эсдалик совғасини топширди.

Митинг ёпиқ деб эълон қилинади.

Цех гумбазлари остида партия гимни «Интернационал» садолари янграйди.

* * *

Венгриялик дўстлар митинг бошланиши олдидан цехларда бўлиб, «Беш кунлик топшириқни — тўрт кунда бажарамиз!» шиори остида олиб борилаётган социалистик мусобақа ташаббускорлари билан учрашдилар. Я. Кадар бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимлари, раҳбарлари билан суҳбатлашди, уларнинг иши ва хордиқ чиқаришлари билан қизиқди, таассуротларини баҳам кўрди. Венгрия меҳнаткашларининг ҳаёти тўғрисида, социалистик Венгрия эришган муваффақиятлар ҳақида гапириб берди.

ОСИЁДАГИ БАРЧА ХАЛҚЛАРНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

«Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш—ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» мавзуида Самарқандда халқаро жамоатчилик учрашуви

САМАРҚАНД, 27 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбирлари). Шу кунларда Самарқандда бўлган киши планетамизда, шу жумладан инсониятнинг ярмидан кўпроғи яшаётган Осиё қитъасида халқлар кураши тобора кенгайиб бораётганлигини яхши ҳис эта олади. Бу ерда «Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» мавзуида ўтказилаётган халқаро учрашувнинг бутун иши буни яққол кўрсатиб турибди.

Учрашув қатнашчилари миллион-миллион кишиларнинг фикр-ўйлари ва орзу-тилакларини акс эттириб, ҳаётнинг ўзи илгари сурган проблемани — Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорлик проблемасини тезроқ ҳал этиш йўлларини қидириб топмоқдалар. Улар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукуматининг доно ленинча ташқи сиёсати ҳақида, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан тинчлик программасининг самарали натижалари тўғрисида зўр мамнуният билан гапирмоқдалар. Учрашув қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўллаган табригини Совет Иттифоқининг Осиёда мустаҳкам тинчликни вужудга келтиришдан астойдил манфаатдор эканлигини тасдиқловчи янги далил деб биладилар. Учрашув қатнашчилари бу табрикда тинчликсевар тараққийпарвар жамоатчиликнинг ролига берилган юксак баҳони зўр миннатдорчилик билан маъқулладилар.

Африка-Осиё бирдамлиги Бангладеш комитети раисининг ўринбосари **Жалолиддин Аҳмад** қуйидагиларни айтди: Осиёда тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги масала замонамизнинг энг муҳим проблемаларидан биридир. Осиёда тинчлик ва ҳамкорлик ўрнатилмаса, қитъадаги ёш давлатлар қўлга киритилган эркинликни, суверенитетни мустаҳкамлай олмайдилар, қолоқликни тугата олмайдилар ва мустақиллик самараларидан фойдалана олмайдилар. 1947 йилда Ж. Неру ташаббуси билан чақирилган биринчи Осиё конференцияси, Бандунг конференцияси ва машҳур «панча шила» принциплари Осиё халқларининг мустаҳкам тинчлик учун курашидаги асосий босқичлардир.

Қитъадаги бошқа халқлар каби Бангладеш халқлари ҳам ҳамиша тинчлик ва озодликка интилдилар. Улар Осиёнинг жанубида тинч-тотув яшаш сиёсатини қўллаб-қувватлайдилар, ўз мамлакати билан Покистон ўртасидаги муносабатларнинг тамомила нормаллаштирилишини истайдилар. Бангладеш ҳукумати империалистларнинг Осиёдаги базаларини тугатиш тўғрисидаги талабни астойдил қўллаб-қувватламоқда. Тараққийпарвар демократик кучлар хушёрликни доим кучайтиришлари керак.

Ҳозирги вақтда миллий озодлик ҳаракати барча тинчликсевар кучларнинг ғайрати билан халқаро муносабатларда янги вазият вужудга келган ва «совуқ уруш»дан халқаро кескинликни юмшатиш сари бурилиш ясалган бир шароитда ривожланмоқда. Ҳозирги пайтда тинчлик йўлидаги курашнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги кураш билан чамбарчас боғланганлиги жуда яққол намоён бўлмоқда. СССР шарқшунослик институтининг вакили, тарих фанлари доктори **Г. Ф. Ким** ўз нутқида шу фикрни баён қилди.

Африка-Осиё бирдамлиги Миср Араб Республикаси комитетининг аъзоси, миллий тинчлик кенгашининг аъзоси, «Ал-ахбор» газетасининг бош редактори **Хусаин Фатхми** ўз нутқида Яқин Шарқдаги воқеаларнинг боришини таҳлил этиб, қуйидагиларни таъкидлади: Исроилни қўллаб-қувватлаётган империалистларнинг тактикаси—арабларни уларнинг энг яхши дўстларидан — Совет Иттифоқидан, бутун социалистик ҳамдўстликдан, бошқа демократик давлатлардан ажратиб қўйишдан иборат. Воқеаларни шу тариқа таҳлил этиш нуқтаи назаридан олиб қараганда, — дейди Леонид Ильич Брежнев илгари сурган коллектив хавфсизлик ғоясини тушуниб олиш ва бу ғояга муносиб баҳо бериш зарур. Осиё халқлари тинчлик ғояларини амалга ошириш учун конкрет чоралар кўриши лозим бўлган пайт келди.

Осиёдаги турли мамлакатларнинг вакиллари Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш проблемалари юзасидан фикрлашиб олмоқ учун қадимий Самарқандга тўпланганилигининг ўзи ҳам, дейди Жайпур университетининг профессори (Ҳиндистон) **Давендра Каушик**, Совет Иттифоқида ўтказилаётган тинчлик сиёсатининг ҳаётий кучини кўрсатиб турибди.

Совет Иттифоқи Осиёда коллектив хавфсизлик ғоясини актив қўллаб-қувватламоқда. Кенг халқ оммаси бу ғояни тобора яхши тушуниб олмоқда. Вьетнамда узоқ давом этган урушнинг тамом бўлганлиги ва бошқа прогрессив ҳодисалар Осиёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун янги истиқболлар очиб беради.

Бизни тинчликка, миллий иноқлик ва мустақилликка олиб борадиган йўл, бутун планета халқлари астойдил истаётган йўл ҳали узоқ давом этадиган йўлдир. Бу йўлда кўпгина тўсиқ ва қийинчиликларучрайди. Аммо биз шу нарсага қатъий аминмизки ҳаққоний курашимиз туфайли, дўстларимизнинг ва аввало, социалистик мамлакатларнинг ёрдами ва мадади туфайли, тинч, мустақил, демократик, бирлашган ва яшнаб турган Лаосни барпо этиш иши муқаррар тантана қилади, дейди Лаоснинг жамоат арбоби **Хум Фан Ратанавонг**. Империалистлар агрессия ва таҳдид қилиш сиёсатини ўтказаётган бир пайтда, халқаро бирдамликни янада кучайтириш ва ўз ҳаракатимизни ривожлантириш зарур деб ҳисоблаймиз. Империалистларни ўзларининг жиноий кирдикорларини тўхтатишга мажбур этиш учун, ҳар бир халқ ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқидан фойдалана олиши учун шундай қилиш керак.

Африка-Осиё бирдамлиги Покистон комитети раисининг ўринбосари сенатор **Миан Эҳсонулҳақ** шундай хулосани асослаб беради: халқларнинг бир-бирларини ҳурмат қилишлари, сиёсий мустақиллик ва территориал бутунлик, шунингдек низоли халқаро масалаларни адолатли тарзда ҳал этиш — Осиёда мустаҳкам хавфсизликни вужудга келтириш учун зарур бўлган принциплардир. Нотиқ Ҳиндистон билан Покистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставида белгиланган принциплар асосида тинчлик ўрнатиш йўлида бир қанча жиддий қадамлар қўйганлигини муҳим эканлигини таъкидлайди. У Покистон билан Бангладеш ўртасидаги муносабатлар доим яхшиланиб бораверади деб умид билдирди.

Халқаро студентлар союзининг вице-президенти **Абу Ауни Гош** (Иордания) бундай деди: халқаро ҳаётда рўй берган янги вазият социал тараққиёт ва демократия йўлида кураш олиб бориш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтирди. Кенг халқ оммасининг манфаатлари учун кураш, халқларнинг демократик ҳуқуқларини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш ҳамда бирлашган антиимпериалистик фронтни вужудга келтириш ана шу шарт-шароитлардан бевосита келиб чиққанлигини тушунаётган кишилар, шу жумладан ёшлар ва студентлар сони тобора ортиб бормоқда. Биз ҳаммамиз, дейди нотиқ, жаҳон социалистик системаси янада кучайганлигини ва социалистик мамлакатлар иқтисодий, фан-техникавий ва маданий тараққиёт соҳасида, ёшлар учун энг яхши шарт-шароитлар вужудга келтириш соҳасида анча катта муваффақиятларга эришганликларини кўриб турибмиз. Айни вақтда капиталистик мамлакатларда зиддиятлар кескин тус олаётганлигини, танглик чуқурлашиб бораётганлигини кўриб турибмиз. Бунинг натижасида ишсизлик яна авж олиб кетади. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткаш ёшларни барча демократик кучлар билан бирлашишга чорлади. Халқаро студентлар союзи раҳбарлик қилаётган ҳаракат Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик ишига қўшаётган ҳиссаси билан фахрланади.

Учрашув қатнашчилари ўз нутқларида Осиёда хавфсизлик ғоясининг душманлари ана шу ғояни бузиб талқин қилиш, ирқчилик ва шовинистик қарашларни Осиё жамоатчилигига мажбуран қабул қилдириш учун уринаётганликларидан ғоят ташвишланаётганликларини билдирдилар. Шу муносабат билан Хитой раҳбарлари разил роль ўйнаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Осиёдаги бир қанча мамлакатларнинг вакиллари тинч-тотув яшаш принципларини гўё ёқлаб чиқаётган, Бандунг ва бошқа Осиё, Африка мамлакатларининг конференциялари қарорларини бажариш учун гўё интилаётган Пекин раҳбарларининг сўзи билан иши бир-биридан фарқ қилганлигини қайд қилдилар. Африка-Осиё бирдамлиги Монголия Халқ Республикаси комитети раисининг ўринбосари доктор **Н. Ишжамц** бу ҳақда қуйидагиларни айтди:

— Фактлар Пекин раҳбарлари халқаро кескинликни юмшатиш ва Осиёда коллектив хавфсизликнинг энг ашаддий душмани эканлигини жуда яққол кўрсатиб турибди. Улар ўтакетган буюк давлат шовинистлари бўлиб, ўз зиммаларига бирон мажбурият олишни истамадилар, Осиёда коллектив хавфсизлик ғоясининг моҳиятини қасддан бузиб талқин қилмоқдалар, бу ғоя Хитойни «қуршаб олиш» ва «яккалаб қўйиш»ни кўзда тутади деб ҳисобламоқдалар.

Африка-Осиё бирдамлиги Болгария Халқ Республикаси комитетининг раиси **Мишо Николов** қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: болгар халқи ва унинг ҳукумати халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун ҳормай-толмай изчил ҳаракат қилмоқда. Болгария бу сиёсатни Европа ва хусусан ўзи Осиё мамлакатларидан бири — Туркия билан чегарадош бўлган Болқон ярим оролида ўтказиб келмоқда. Болгар халқи Осиёда коллектив хавфсизлик системаси вужудга келтирилишидан бевосита манфаатдор бўлиб, СССР илгари сурган бу ғояни қўллаб-қувватлайди. Барча социалистик давлатлар каби Болгария Халқ Республикаси учун ҳам ташқи сиёсий фаолият соҳасидаги энг муҳим вазифаларнинг бири — Европадагина эмас, Осиёда ва жаҳоннинг бошқа қисмларида ҳам кескинликни юмшатиш зонасини кенгайтиришдир.

Африка-Осиё бирдамлиги Польша комитетининг аъзоси **Богуслав Мразек** ҳам Осиёда коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисида гапиради.

Токио университетининг профессори **Сюдзо Теруока** реакцион кучларнинг Японияни Осиёда антикоммунистик қалъага айлантириш йўлидаги уринишлари хатарли эканлигини уқтириб ўтади.

Африка-Осиё бирдамлиги Шри Ланка уюшмасининг бош секретари **Абдил Азиз** бундай деди: империалистик давлатларнинг мустақил тараққиёт йўлига ўтиб олган ёш давлатларга жуда яқин жойларда ҳарбий базаларни вужудга келтирганликлари кенг жамоатчиликни қаттиқ ташвишга солмоқда. Демократик мамлакатларнинг суверенитетини хавф остида қолдираётган ана шу базаларга қарши кураш кампаниясини кенгайтириш ғоят муҳимдир. Малагаси республикасининг вакили доктор **Генри Рацифендрихаманана** шундай хулосани маъқуллади.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси секретариатининг аъзоси **Барбара Кауфман** (Австралия) озодлик ҳаракатида актив қатнашаётган, халқларнинг озодлиги ва бахт-саодатини кўзлаган улуғ ғоялар тантанаси учун мардона жанг қилаётган Вьетнам, Лаос ва бошқа мамлакатлар хотин-қизларининг қаҳрамонлиги тўғрисида гапиради. Федерация хотин-қизларни Осиёда мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик ўрнатиш учун янада зўр қатъият билан кураш олиб боришга даъват этади.

Мен,— дейди Ливаннинг таниқли жамоат арбоби **Хасан Рифои** Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон халқига самимий салом топширишимдан ғоят мамнунман. Ўзбек халқи вужудга келтираётган ҳозирги маданият шу цивилизация ижодкорлари манфаатларига хизмат қилади. Бунёдкорлик иши билан банд бўлган кишилар келажакка ишонадилар, тинчликдан манфаатдордирлар. Араб халқлари Ўзбекистоннинг ва бошқа Совет Республикаларининг бунёдкорлик фаолиятини ўзлари учун ўрнак деб, ўз орзу-умидлари рўёбга чиқишининг тимсоли деб биладилар.

Самарқанддаги халқаро учрашув, деди нотиқ, бу учрашув қатнашчиларининг фикрлари бир хил эканлиги намоён қилди. Фалсафий, диний ва миллий қарашларимиз турлича бўлишига қарамай, халқларимизнинг манфаатларига мос бўлган умумий йўлдан бормоқдамиз, деб айтиш мумкин.

Реюньоннинг жамоат арбоби **Ж. Рамен** ўз нутқини Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш учун кураш масалаларига бағишлади.

Ироқ тинчлик ва бирдамлик кенгашининг бош секретари, Ироқ давлат министри, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати **Азиз Шариф** қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: империализмга ва реакцияга қарши чиқаётган кучларнинг бирлиги тўғрисидаги масала — Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш проблемасининг энг муҳим қисмидир. Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш барча қитъалардаги халқлар тинчлик учун ва турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши учун олиб бораётган умумий курашининг бир қисмидир.

Иордания вакили **Рифатода** Фаластин проблемасига учрашув қатнашчиларининг эътиборини жалб этди. Фаластин халқи ўз ватанидан ҳайдаб юборилди. Бу халқ фаластин озодлик ташкилотининг раҳбарлигида ўз ҳуқуқлари учун ҳаққоний кураш олиб бормоқда. Ўз озодлиги учун курашаётган барча халқларнинг дўсти, барча миллий озодлик отрядларининг дўсти — Совет Иттифоқи бошчилигидаги барча тараққийпарвар кучлар фаластин халқининг курашини қўллаб-қувватламоқдалар.

Шри Ланканинг жамоат арбоби **Ю. М. Форуқ** ўз нутқида Осиёда коллектив хавфсизлик ҳаракати қатнашчиларининг кучларини жипслаштиришга доир бир қанча муҳим масалаларга тўхталиб ўтди.

Чехословакиянинг таниқли жамоат арбоби ва олими **И. Долежал** ўз мамлакатидаги тинчлик тарафдорларининг фаолияти билан учрашув қатнашчиларини таништирди. Социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг халқлари каби Чехословакия халқи ҳам бутун дунёда, шу жумладан Осиёда ҳам мустаҳкам тинчликка эришиш учун актив ҳаракат қилмоқдалар.

СССР Фанлар Академияси шарқшунослик институтининг вакили **И. Б. Редько** Осиё мамлакатларининг иқтисодий ҳамкорлиги проблемаларини таҳлил этди. Нотиқ айтадики, коллектив хавфсизликка эришиш қитъада иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга жуда катта ёрдам беради.

Қувайт тинчлик ва бирдамлик комитети ижроия комитетининг аъзоси **Муҳаммад Қодирий** шу комитетнинг фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. Қувайт жамоатчилиги Яқин Шарқда мустаҳкам тинчликка эришиш, тинчлик тарафдорлари сафларининг бирлигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ бўлган масалаларга катта эътибор бермоқда.

Афғонистон, — деди Афғонистон вакили, Қобул университетининг профессори **Б. Ш. Жалолий**, — Осиёдаги барча давлатларнинг биргаликда қиладиган ҳаракатлари ёрдамида хавфсизлик системасини вужудга келтириш Осиё халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб ҳисоблади.

Совет шарқшуноси **Л. И. Медведко** ўз нутқида Яқин Шарқда янги мустамлакачиликнинг хатарли эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Жаҳон демократик ёшлар федерацияси бюросининг аъзоси **Серхио Дубровский** (Аргентина) айтадики, ёшларнинг ўз ҳуқуқлари учун, тинчлик, социал тараққиёт учун, антиимпериалистик бирдамлик учун курашда ёшларнинг ҳамкорлиги ва уларни шу йўлда бирлаштириш соҳасида бу федерация тобора катта роль ўйнамоқда.

Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик бир-бири билан чамбарчас боғланган. Шу сабабли Яқин Шарқда уруш ўчоғини йўқотиш, исроиллик агрессорларни жиловлаб қўйиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Сурия жамоат арбоби профессор **Мустафо Хаддад**, шунингдек Фаластин озодлик ташкилотининг вакили **Аҳмад Дажоний** шундай фикрни изҳор қилдилар.

Ялпи мажлис тамом бўлгандан кейин учрашув қатнашчилари Иштихон районидаги «Халқобод» колхозига бориб, бу хўжалик меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишдилар, улар халқ бахт-саодати учун жонини фидо қилган Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари ҳайкалига гулчамбарлар қўйишди.

Халқаро учрашув қатнашчилари навбатдаги мажлиси 28 сентябрда Ўзбекистон ССР пойтахти Тошкент шаҳрида ўтказилади.

32 ЦЕНТНЕРДАН БАЛИҚ

Калинин районидаги «Дамачи» балиқчилик хўжалигининг коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартия 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритди.

Улар тўққизинчи беш йиллик тўртинчи белгиловчи йили топшириғини 21 сентябрда шараф билан бажардилар. Пландаги 20 минг ўрнига 20 минг 50 центнер тирик балиқ етказиб берилди. Тирик балиқ сотиш плани ошириб адо этилди. Мўлжалдаги 345 минг ўрнига 390 минг сўм соф фойда кўрилди. Меҳнат унумдорлиги кескин кўтарилди, бу соҳадаги топшириқ 103,6 процент адо этилди.

Хўжалик аъзолари беш йилликни тўрт йилда бажариш юзасидан ўз зиммаларига конкрет мажбурият олган ҳолда шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Беш йиллик план 25 декабргача бажарилади деб қатъий қарор қилдилар. Шунда пландаги 25 минг ўрнига 25 минг 20 центнер балиқ етказиб берилган бўлади ва 435 минг ўрнига 486 минг сўм соф фойда олинади.

Коллектив мовий қўлларнинг ҳар гектари ҳисобига план бўйича 21,3 центнердан ҳосил олишни мўлжаллаган эдилар. Балиқларни урчитиш, уларни боқиш ишлари яхшиланганлиги, балиқчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли кўлларда балиқлар айтилганидан ҳам зиёдроқ кўпайди. Шунинг учун балиқчилар ҳар гектар кўл саҳидан 32 центнердан балиқ олиб балиқ маҳсулотлари етиштиришни 3,2 марта кўпайтиришга қарор қилдилар. Агар 1966 йилда гектаридан 10 центнердан тирик балиқ олинган бўлса қисқа вақт ичида кўллардан балиқ олишни кўпайтириш соҳасида жуда кўп муҳим тадбирлар амалга оширилди. Улар бугунги кунда ўзининг қувончли натижаларини бермоқда.

— Коллективимиз,— дейди хўжалик раҳбари Қодир Шарипов,— республикамиз ҳамда Ўзкомпартиянинг олтин тўйига муносиб совға билан келмоқдалар. Биз пойтахт меҳнаткашларига кўплаб тирик балиқ етказиб бериш ва уларнинг балиқ маҳсулотларига бўлган талабини ҳаммавақт тўла қондириш учун куч-ғайратимизни аямай меҳнат қиламиз, балиқчиликни янада ривожлантириш учун курашамиз.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 27 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — шудгор қилинган майдон (гектар ҳисобида), иккинчи стун — планнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Калинин	3584	38,7
Оржоникидзе	2280	28,8
Чиноз	3420	24,3
Юқори Чирчиқ	3027	17,6
Қуйи Чирчиқ	1955	7,9
Бўстонлиқ	302	7,2
Бекобод	1940	6,8
Оққўрғон	1079	4,7
Оҳангарон	205	4,1
Ўрта Чирчиқ	901	3,5
Янгийўл	415	2,6
Бўка	413	1,6
Пискент	—	—
Область бўйича	19521	8,9

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 27 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — халқ хўжалик план топшириғи, (тонна ҳисобида), иккинчи стун — бир кунда топширилган тонна, учинчи стун —план-топшириқнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Бекобод	11530	50	9,3
Пискент	925	21	2,3
Ўрта Чирчиқ	8620	17	0,6
Оққўрғон	2290	—	—
Бўка	2855	—	—
Юқори Чирчиқ	1240	—	—
Қуйи Чирчиқ	8490	—	—
Чиноз	790	—	—
Янгийўл	1260	—	—
Область бўйича	38000	88	3,0

,,САЛЮТ-3" ОРБИТАЛ ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИДАГИ ИШЛАР ПРОГРАММАСИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

«Салют-3» илмий станциясининг ичида амалга оширилиши планлаштирилган ишлар программаси 1974 йилнинг 23 сентябрида тамомила бажарилиб бўлди.

Илгари хабар берилганидек, 25 июнда Ер атрофи орбитасига чиқарилган станциянинг учишидан мақсад станция, шунингдек бортавий системалар, аппаратлар, такомиллаштирилган конструкцияларни янада пишиқтириш ҳамда учувчи бошқарадиган режимда ва автоматик учиш режимларида илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказишдан иборат бўлди.

5 июлда «Союз-14» космик кемасининг ёрдамида станцияга кема командири СССРнинг космонавт учувчиси полковник Павел Романович Попович билан борт инженер подполковник Юрий Петрович Артюхиндан иборат составдаги экипажни етказди.

Экипаж станция ичида амалга оширилиши мўлжалланган 15 суткали иш программасини бажариб бўлгач, 19 июлда ерга қайтиб тушди.

19 июлдан бери станция белгиланган программа бўйича автоматик режимда учмоқда.

1974 йил 26 августда «Союз-15» кемаси учирилди. Уни кема командири подполковник Геннадий Васильевич Сарафанов билан борт инженер полковник Лев Степанович Деминдан иборат составдаги экипаж бошқарди. «Союз-15» кемаси билан «Салют-3» станцияси биргалашиб учганида илмий-техникавий экспериментал текширишлар ўтказилди ва бунда турли учиш режимларида космик аппаратларни автомат тарзда бир-бирига яқинлаштириш системаси пишиқтирилди.

28 августда «Союз-15» космик кемасининг туширувчи аппарати Совет Иттифоқи территориясининг белгиланган районида ерга тунда оҳиста қўнди. Излаш-қутқариш комплекси туширилувчи аппаратнинг тез топилишини ва мураккаб метеорологик шароитларда космонавтлар кўчириб олиб кетилишини таъминлади.

«Салют-3» станциясининг 90 суткалик мўлжалдаги учиши чоғида ғоят аниқ бошқариш системаси, электромеханик стабилизация системаси, мустақил навигация системаси, қуёш батареяларининг бурилма панеллари воситасида энергия билан таъминлаш системаси, термик ростлаш, ҳаёт фаолиятини таъминлаш, радио алоқаси системалари, мотор установкалари системалари учувчи бошқарадиган режимда ва автоматик режимда пишиқтириб чиқилди.

Станциянинг аппаратлари ва мустақил навигация системаси бортавий ҳисоб машиналари ёрдами билан, ердан юборилган командалар билан, бевосита экипажнинг ўзи томонидан бошқариб борилди. Учиш программасида кўзда тутилган масалаларни мумкин қадар самарали ҳал этиш учун фазода станцияни турлича мўлжал олдириш методларидан фойдаланилди.

«Салют-3» станциясининг учиши ерда жойлашган тегишли тақлидий комплекс воситасида кузатиб борилди ва тўғрилаб турилди.

Станция учаётганида илмий-техникавий, медик-биологик ва халқ хўжалик тадқиқотлари ва экспериментлари катта комплекси бажарилди.

Совет Иттифоқи территориясининг участкалари, шу жумладан Ўрта Осиё, Помир, Кавказ районлари, шунингдек Каспий денгизи фото суратга олинди. Олинган натижалардан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалигида, геология, геодезия, картографияда фойдаланилади.

Космонавтлар Павел Попович ва Юрий Артюхин планетани қоплаган булутларни, тайфун ва циклон ҳосил бўлишини кузатдилар ва суратга олдилар. Шу жумладан, Атлантика океанининг акваторияси устида станция учаётган пайтда халқаро «Тропэкс-74» программасига мувофиқ комплекс экспериментлар ўтказилди. Илмий аппаратлар ёрдами билан қуёш ёруғлигининг қутубланиши ва қуёш нури спектрининг турли областларида атмосферанинг физик хоссалари тадқиқ қилинди. Шафақнинг, ер кундузги уфқининг ҳамда ер юзидаги ҳар хил типлардаги табиий ҳодисаларнинг кўпдан-кўп спектрограммалари олинди.

Вазнсизлик шароитларида маятникли қурилмаси бўлган асбобларга турлича тебранишлар таъсирини аниқлашга доир тадқиқотлар ўтказилди.

Станция ичида ўтказилган медикбиологик экспериментларнинг асосий вазифаси узоқ давом этувчи вазнсизлик шароитининг одам организмига таъсир йўналиши ва характери янги маълумотлар олиш, учиш мобайнида жисмоний машқ қилиши — воситалари ва методлари самарадорлигини, шунингдек, станцияда маиший, санитария-гигиеник шароитларни баҳолашдан иборат эди.

Учиш мобайнида станция бўлимларида экипажнинг фаолияти учун шарт-шароитлар таъминлаб турилди: Станциянинг ҳажми, станция бўлмаларининг рационал жиҳозлари, шунингдек жисмоний машқ қилиш махсус воситалари комплекси бунда кўп даражада ёрдам берди. Станциянинг такомиллашган конструкцияси космонавтларнинг ишлаши ва хордиқ чиқариши учун ўринларни мумкин қадар рационал жойлаштирилишини таъминлади.

Асосий иш программаси бажарилиб бўлгач, қайтарилувчи аппарат 23 сентябрда «Салют-3» станциясидан тушди. Унда тадқиқот ва эксперимент материаллари бор эди. Ҳисоблаб қўйилган вақтда аппаратнинг мотор установкаси ишга солинди ва аппарат ер сари тушиш траекториясига ўтди. Атмосферанинг қалин қатламларига кириш олдидан мотор установкаси ажралди ва 8,4 километр баландликда парашют системаси ишга тушди. Қайтарилувчи аппарат Совет Иттифоқи территориясининг белгиланган районида ерга қўнди.

Даставвал «Салют-3» станциясининг мўлжалдаги учиш давомати 90 кун эди. Учиш жараёнида бортавий системаларнинг ишида қўшимча имкониятлар чиқиб қолганлигидан станциянинг автомат режимда учиши давом эттирилади. Қўшимча программани бажариш кўплаб илмий-техникавий маълумотлар олишга имкон беради.

Станцияда бажарилган эксперимент материаллари ишлаб чиқилмоқда, ўрганилмоқда ва эълон қилинади.

«Салют-3» станциясининг учиш натижалари орбитал станцияларни янада ривож топдириш ҳамда истиқболли янги космик аппаратлар яратишда янги-янги муҳим қадамлар ташлашга имкон беради.

«Салют-3» станциясининг учиши давом этмоқда.

Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг илғор механизаторларидан Зокир Аҳмедов етиштирилган юбилей ҳосилини йиғиштириб олишда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. У ҳар куни ўз терим агрегатидан 10 тоннага етказиб «оқ олтин» тўкмоқда.

Суратда: З. Аҳмедов.

Х. Аввалов фотоси.

КЎПМИНГ КИЛОГРАММЧИЛАР КЎПАЙМОҚДА

Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози пахтакорлари шу кунларда пахта ҳосилини қисқа муддат ичида териб олиш учун меҳнат қилмоқдалар.

Колхознинг С. Йўлдошев, Ким Иван, Т. Худойназаров, А. Сиддиқов бошлиқ бригада аъзолари юбилей ҳосилини тез ва сифатли териб олиш учун курашмоқдалар.

Абдумажид Сиддиқов бошчилик қилаётган бригадада кўпминг килограммчилар сафи айниқса кенг авж олмоқда. Илғор теримчилардан Меҳри Салаева, Инобат Баҳромова, Нортожи Имомова, Турсуной Мадраҳимовалар кунига 120-150 килограммдан ошириб «оқ олтин» теришмоқда.

С. АБДУЛЛАЕВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 142

Ойзода Ҳолжонова Тошкент тўқимачилик комбинатининг Қорақамиш массивида очилган филиали чевар ишчиларидан бири. У маҳсулот сифати жонкуяри. Бу соҳада дугоналарига ҳам ўрнак бўлаётир. Нормани 130—140 процентга етказиб бажармоқда. Суратда О. Холжонова.

Г. Эгамбердиева фотоси.

● Назоратчилар дала кезганда.
■ Тадбирлар қоғозда, ваъдалар оғизда.
● Пассажирларнинг ҳақли эътирозлари.
■ Масъулиятсизликнинг хунук оқибати.

Қишга тайёрмисиз?

Кузнинг дастлабки ойи ҳам тугаб қолди. Қиш-қировли кунлар ҳам яқинлашиб келяпти. Корхона, муассаса, ташкилотларнинг қиш мавсумида бир меёрда ишлашлари ҳозирги кўрилаётган тайёргарликка боғлиқдир. Областимизда бу иш қандай бормоқда?

Халқ назоратчилари яқинда ана шу масала билан қизиқиб кўрдилар.

Айтиш керакки, кўпгина корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари қишга тайёргарлик юзасидан зару... кўриб, бу тадбир... вақтида амалга ... ида қайғурмоқдалар.

... халқ назоратчилари ... иштирок этаётирлар. ... тадбирларнинг ба... назорат қилиб бор...

... рим корхона ва таш... белгиланган тадбир... қолиб келмоқда. Ол...-металлургия комбина... аҳвол бунга мисолдир. ...маликсвинецстрой» трестида трубопроводларнинг эндигина 50 проценти ремонтдан чиқарилган.

Бекобод шаҳрида текшириш ўтказилганда 28 корхонадан атиги 8 таси қишга тайёр, деб топилди.

Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитети турар-жойлар, болалар муассасалари, касалхоналарни қишга сифатли тайёрлаш масаласига алоҳида аҳамият бермоқда. У ерда барча ишлар график асосида бораётир. Бироқ, тунука, шифер ва бошқа қурилиш материалларининг етишмаслиги туфайли айрим корхоналарда ремонтсозлаш ишлари суръати паст бўлиб қолмоқда.

Янгийўл шаҳридаги корхоналарда ҳам қишга тайёргарлик намунали йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Бу ерда текширишдан ўтказилган бешта корхонадан атиги биттаси, у ҳам бўлса пахта заводи, қишга яхши тайёрланган деб топилди.

Еғ-мой комбинати раҳбарлари билан сўзлашсангиз, нуқул ваъда берадилар. Тадбирлар тузиб қўйилганлигини рўкач қилиб, сизни хотиржам қилмоқчи бўладилар. Амалда эса бу соҳадаги ишлар ўлда-жўлда. Масалан, мебель фабрикасида цехлар, ёрдамчи хоналарнинг томлари ремонт қилинмаган. Иситиш системалари ҳам яхши созланмаган.

Халқ назоратчилари колхоз ва совхозларда қишга тайёргарликнинг боришини ҳам текшириб кўрдилар. Улар Ўрта Чирчиқ райони колхоз ва совхозларида бу иш анча дуруст йўлга қўйилаётганлигини қайд қилдилар. Кўпгина колхозлар, саноат ва коммунал хизмати корхоналари белгиланган тадбирларни ўз вақтида бажариб қўйганлар.

Лекин, Қуйи Чирчиқ, Бўстонлиқ ва Бўка районларидаги хўжаликларда қишга тайёргарлик кўнгилдагидек эмас.

Қуйи Чирчиқ районида 7 та луб заводи бор. Бу заводларнинг барчасида ҳам қишга тайёргарлик ишлари ниҳоятда қониқарсиз. Назоратчилар бу ҳақдаги масалани «Заготлубтрест» муҳокамасига ҳавола этдилар. Ана шу райондаги Киров номли, Свердлов номли, «Москва» колхозлари чорвадорлари, гўшт, сут етиштиришни кўпайтирамиз, деб элга ваъда берганлар. Бу ваъданинг уддасидан чиқиш эса кўп жиҳатдан чорва қишловининг намунали ўтказилишига боғлиқ. Афсуски, хўжаликларнинг раҳбарлари ана шуни унутиб қўймоқдалар.

Область трест ва бошқармалари корхоналарнинг қиш даврида бир меёрда ишлашини назарда тутиб бирмунча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мавжуд 11 пахта тозалаш заводи ва 43 та пахта тайёрлаш пунктларининг барчаси 1974 йил ҳосилини қабул қилиб олиш ва сақлаш учун шай қилиб қўйилди. Фонддаги кўмирлар, ёқилғи ва бошқа хом ашёлар ташиб келтирилди.

Область маҳаллий саноат бошқармасига қарашли ўнта корхонанинг ҳаммасида ускуналарни, иситиш системаларини, электр узатиш линияларини ремонт қилиш ниҳоясига етказилмоқда. Бироқ, бино ва иншоотларни ремонт қилишда бирмунча қийинчиликлар рўй бермоқда. Керакли цемент оҳак ва тунука ва бошқа қурилиш материаллари ўз вақтида етказиб берилмаётир. «Ташэлектросеть» корхоналари қишга тайёргарлик юзасидан 1697 тадбир белгилаган бўлсалар, 5 сентябрга қадар графикда кўзда тутилган 1076 тадбирнинг ҳаммаси бажариб қўйилди, барча подстанциялар, тақсимлаш пунктлари ремонтдан чиқарилди.

Лекин, корхоналар қишга тайёргарлик соҳасида айрим қийинчиликларга ҳам дуч келмоқдалар. Бу ҳол, айниқса, автомашиналарни запас қисмлар билан таъминлашда яққол кўзга ташланади.

Область коммунал хўжалиги корхоналари ҳам қишга тайёргарлик ишларининг деярлик 90 процентини бажариб қўйдилар. Ҳар бир корхона икки ойга етадиган ёқилғи запаси билан таъмин этилган.

Халқ маорифи системасига қарашли мактаблар, мактабгача бўлган болалар муассасаларида ҳам қишга тайёргарлик ишлари анча дуруст. Лекин, Пискент районидаги айрим мактаб ва болалар боғчаларида бу ишни тезлаштириш керак.

Қишга тайёргарлик кўриш учун ҳозирги кунларнинг ҳар бир соати ғанимат. Корхона, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари буни чуқур ҳис қилишлари лозим. Корхоналарнинг қишда узлуксиз ва бир меёрда ишлашига эришиш — бу қабул қилинган план ва мажбуриятларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлаш, демакдир. Шундай экан, вақтни ғанимат билайлик. Қишга тайёргарлик юзасидан белгиланган тадбирларнинг бекамикўст амалга ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилайлик.

Бу соҳада халқ назоратчиларининг масъулиятини ҳам кучайтириш, улар томонидан киритилаётган таклиф ва мулоҳазаларни ўз вақтида қўллаб-қувватлаб туриш керак.

А. ПУТТИЕВ,
Область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ҳам тез, ҳам соз

Етиштирилган пахтани тез ва соз териб олиб, давлатга топшириш биз механик-ҳайдовчиларнинг зиммамизга алоҳида масъулият юклайди. Шу кунларда далаларимизда иш қизиб кетди. Мен ўтган йили машина билан 140 тонна пахта терган эдим. Бу йил ҳамкасбларим Дўсан Қолдибоев, Мамат Номозовлар ҳар биримиз 200 тоннадан пахта теришга сўз бердик.

Ишнинг унумли бўлиши машиналардан омилкорлик билан фойдаланишга, вақтнинг қадрига етишга боғлиқ. Халқ назоратчиси сифатида биз масаланинг ана шу томонига ҳам катта эътибор бермоқдамиз. Бир-биримиз билан ҳамкорликда ва бамаслаҳат иш юритамиз. Биримизнинг тажрибамизни иккинчимиз ўрганамиз, камчиликларимизни ўз вақтида тугатиш учун ҳаракат қиламиз. Шунинг учун ҳам меҳнат унумдорлиги чакки бўлаётгани йўқ. Ҳар бир машина билан кунига ўртача 4—5 тоннадан пахта терилмоқда. Колхоз бўйича айрим кунлари 9—10 процентга етказилиб пахта терилаётир.

Биз механик-ҳайдовчи — назоратчилар иш суръати ва сифатига алоҳида эътибор берамиз.

И. АЙВАЗОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

Ем-хашакни тежаймиз

Совхозимиз чорвадорлари юбилей йилида зиммаларига олган мажбуриятларини бажариш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдалар. Ҳозиргача совхоз бўйича давлатга 420 тонна гўшт топширилди. Шундан 120 тоннаси бизнинг қорамолчилик бригадамиз зиммасига тўғри келди. Молларни семиртириб боқиш кўп жиҳатдан ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланишга боғлиқ. Биз ана шуни ҳисобга олиб, қатор тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Бизга ажратилган ем-хашакдан фойдаланишни ҳар бир чорвадор, ҳар бир молбоқар назорат қилиб боради. Исрофгарчиликка йўл қўйилмайди. Шу кунларда қишловга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Чорва биноларининг ремонт қилиниши, ем-хашакларни қишловга яқин жойга ташиб келтирилишини ўзимиз назорат қилмоқдамиз.

И. ДАВЛАТОВ,
4-«Оҳангарон» совхози қорамолчилик бригадаси бошлиғи.

ҲИССА

Районимиз меҳнаткашлари зиммасига Тошкент шаҳри ва бошқа саноат марказлари аҳолисини сабзавот, картошка, мева, узум ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашдек шарафли вазифа юклатилган.

Дарҳақиқат, аҳолининг бу ноз-неъматларга бўлган талаби йил сайин ўсиб бормоқда. Деҳқонларимиз, соҳибкорларимиз, чорвадорларимиз буни чуқур ҳис этиб баракали меҳнат қилиш учун курашмоқдалар. Агар 1970 йилда 92 минг тонна сабзавот, 18 минг тонна картошка етиштирилган бўлса, 1972 йилда 115 минг тонна сабзавот ва 20 минг тонна картошка йиғиб олинди. Беш йилликнинг белгиловчи йилида районимиз меҳнаткашлари 125 минг тонна сабзавот, 30 минг тонна картошка, 12 минг тонна мева ва узум етиштиришга бел боғладилар.

Бундай юксак вазифани бажариш катта ташкилотчиликни талаб этади. Дала ишлари намунали йўлга қўйилиб, ҳосил йиғим-терими ва давлатга топшириш ишлари уюшқоқлик билан ўтказилгандагина мақсадга эришиш мумкин. Назоратчиларимиз буни чуқур ҳис қиладилар. Улар ерни экишга тайёрлаш, экинлар парвариши, ҳосил ўрим-йиғими даврида колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислар, партия ташкилотлари секретарлари билан ҳамкорликда иш олиб бордилар.

Ҳамма ерда энг аввало ишнинг сифатини назорат этиш ва уруғлик фондидан фойдаланиш ва уни сақлаш алоҳида назорат қилинди. Картошка сақланадиган омборлар ва парник хўжаликларида халқ контроли группа ва пост аъзолари кеча-кундуз навбатчилик қилдилар. Натижада баҳорда экиш учун уруғликка жамғариб қўйилган 6500 тонна картошка сифатли сақланди. 100 миллион тўпдан ортиқ карам ва помидор кўчати тайёрлаб берилди. Шунинг учун ҳам кўпгина хўжаликларда баҳорги экиш ишлари яхши ўтказилиб, парвариш кучайтирилиб, мўл ҳосил тўпланди. Ҳосил йиғим-терими даврида ҳам назоратчилар ишни сифа сусайтирмадилар.

Ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланайлик!

Халқ назоратчилари ана шу шиор остида иш олиб бордилар. Хўжаликлардаги мавжуд экин майдонлари, суғориладиган ерлар пухта ҳисоб-китоб қилиб чиқилди. Ерни ҳайдаш, экиш вақтида ортиқча йўллар, карта четлари экин майдонига қўшиб юборилди. Натижада район бўйича 80 гектардан ортиқ қўшимча ерга картошка ва сабзавот экилди. Бу соҳада, айниқса, Карл Маркс номли, «Партия XXI съезди» колхозлари халқ назоратчилари яхши иш олиб бордилар.

Халқ контроли комитети ва унинг жойлардаги органлари аҳолини йил бўйи янги узиб олинган сабзавот билан таъминлаш масаласига катта аҳамият бериб келмоқдалар. Группа ва постларнинг аъзолари теплицалар қурилиши ва улардан фойдаланиш самарадорлигини кузатиб борадилар.

1-теплица комбинати халқ контроли группасига ўртоқ Каримов бошчилик қилади. Бу комбинатда 1973—1974 йилларнинг қиш мавсумида ҳар бир квадрат метрдан аввалги қиш давридагига қараганда 2,4 килограммдан ортиқ сабзавот олинди. Бунда ҳеч шубҳасиз жамоатчи назоратчиларнинг ҳиссаси каттадир. Улар комбинатда фақатгина агротехника қоидаларига риоя қилишни эмас, балки маҳсулотни териб олиш, ҳисоб-китоб қилиш, жойларга жўнатилишини ҳам назорат қилиб бордилар.

Шу кунларда район колхоз ва совхозларида иш қизғин. Соҳибкорлар, боғбонлар йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб етиштирган ҳосилларини эл дастурхонига тортиқ қилмоқдалар. Ноз-неъмат ортилган машиналар карвонлари шаҳарга жўнаб турибди. Ҳозирга қадар неча ўн минг тоннага яқин сабзавот, картошка тайёрланди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига қараганда анча кўпдир. Халқ назоратчилари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг энг зарбдор соҳаларини оталиққа олганлар. Улар ҳосил йиғими ҳар бир хўжаликда уюшқоқлик билан ўтказилиши, кузги-қишги ишларнинг сифатли бажарилиши, барча агротехника тадбирларининг ўз вақтида амалга оширилишини назорат қилиб бормоқдалар.

Энг актив назоратчилардан тузилган махсус рейд-бригадаси жойларда ем-хашак тайёрлашнинг боришини назорат қилиб турибдилар. Дағал хашак тайёрлаш ва сенаж бостириш плани ортиғи билан бажарилди. Шу кунларда силос бостириш қизғин давом этмоқда. Маккажўхори донини йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш ишида ҳам назоратчиларимиз активлик ва жонбозлик кўрсатдилар.

Айниқса, Охунбобоев номли, Ильич номли, Ленин номли, Куйбишев номли колхозлар ҳамда «Қорасув» совхози жамоатчи назоратчилари ўз фаолиятларида яхши натижаларга эришмоқдалар. Бу хўжаликларда назоратчиларнинг ишлари планли равишда олиб борилади. Партия ташкилоти халқ контроли группалари ишига яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Партия йиғилишларида халқ контроли группалари раислари ва илғор назоратчиларнинг ҳисоботи вақти-вақти билан эшитилиб туриладн. Назоратнинг изчиллиги ва самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирлар кўрилади.

Назоратчиларимиз эришилаётган ютуқлар билан чегараланиб қолмайдилар. Улар ўз фаолиятларига танқидий назар билан қарайдилар.

Биз юбилей йили учун олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун курашамиз.

Д. АИТҚУЛОВ.
Калинин район халқ контроли комитетининг раиси.

ТАКЛИФДАН СЎНГ

Қаерда назорат ишлари яхши йўлга қўйилса, шу ерда иш унумли бўлади, меҳнат интизоми яхши йўлга қўйилади. Буни «Узсельхозтехника»нинг районимиз бирлашмаси халқ назоратчилари фаолияти мисолида кўрса ҳам бўлади. Коллективимиз ярим йиллик план топшириқларини ортиғи билан бажармоқда. Бунда халқ назоратчиларининг ҳам улуши бор. Уларнинг кўпчилиги ўз бурчларига садоқат билан ёндошиб, камчиликларни аниқлаш, резервларни қидириб топишда бизга кўмакдош бўлмоқдалар. Группамизга аъзо бўлган тўққиз кишининг деярли ҳаммаси ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобланади. Жумладан, Лариса Датунашвили шпиндель цехида, Иван Спирин трактор цехида меҳнат қилади. Улар ўз иш жойларида интизомнинг яхши йўлга қўйилиши, кундалик топшириқнинг бажарилишидан кўз-қулоқ бўлиб турибдилар.

Бир куни аппарат цехида айрим камчиликларга йўл қўйилаётганлиги ҳақида бизга сигнал келиб тушди. Унда унумли меҳнат учун етарли шароит яратилмаётганлиги, айрим иш жараёнлари қўл кучи билан бажарилаётганлиги кўрсатилганди. Назоратчиларимиз текшириш ўтказдилар. Шикоятда келтирилган фактлар деярли тўғри бўлиб чиқди. Бирлашма ишчиларининг йиғилиши чақирилганида назоратчиларимиз сўзга чиқиб, йўл қўйилган камчиликларнинг сабабларини очиб ташладилар, цехда мавжуд шароитни ўзгартириш юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини айтдилар. Маъмурият томонидан зарур тадбирлар кўрилди. Қўшимча механизмлар келтирилди.

Ҳар бир цехда назоратчиларнинг роли ва масъулияти ортиб бормоқда. Назоратчиларимиз иш вақтидан тўла фойдаланиш соҳасида ҳам ташаббус кўрсатмоқдалар.

С. ЙЎЛДОШЕВ,
Чиноз район «Узсельхозтехника» бирлашмаси халқ контроли группасининг раиси.

БЎЛДИ ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

БОШЛАНДИ-Ю ТАШЛАНДИ...

Алферов Янгийўлдаги бройлер паррандачилик фабрикаси директорининг хонасидан хурсанд бўлиб чиқди. «Жуда соз бўлди-да, — деб ўзига-ўзи сўзларди у бу қурмағур телефон кабели жуда ноёб нарсада, ўзимга ҳам озроқ керак эди. Қаердан ундирсам экан, деб бош қотириб юрган эдим. Ошна-оғайниларнинг ҳожати чиқадиган бўлди. Энди хўжайинга бу ҳақда ахборот бериб қўйиш керак!».

Прораб Алферов тўғри «Промсвязмонтаж» бошқармасининг бошлиғи ҳузурига йўл олди. Александр Григореевич Фукис уни очиқ чеҳра билан кутиб олди.

— Хўш, ишлар қалай, биродар, — деди у ходими билан ҳол-аҳвол сўрашар экан, — ошиғинг олчи-ми?

— Бўлмасачи, — деди Алферов кўзларини айёрона сузиб бошлиғига қараркан, — ҳозир паррандачилик фабрикасидан келаяпман. Ўн етти километрлик телефон кабели топдим.

Директор аввалига тушунолмай ҳайрон бўлди.

— Қаердан топдинг?

— Қаердан бўларди, фабриканики-да!

— Бундай демайсанми, — деди бошлиқ. Мен бирор ердан ўлжа қилибсанми, дебман.

Прораб кулиб қўйди.

— Аввал ишни бошлайлик, — деди у, — сиз буюрсангиз ўлжа эмас, «туя» қилиб ҳам юбораверамиз.

— Баракалла, — деди бошлиқ, — хўп гапга тушунадиган йигитсан-да!

— Хўш, қачондан бошлаймиз?

— Эртагаёқ ишга киришавер, биродар.

Шундай қилиб, паррандачилик фабрикаси билан шаҳар ўртасидаги ўн етти километрлик масофага телефон кабели тортиш учун иш бошланди. Столбалар ўрнатилди. Озроқ ергача кабель тортилди.

Лекин кўп ўтмай иш сустлашди. Бир куни Алферов ўз «шогирдлари»га шундай буйруқ берди:

— Қани, йигитлар, бошқа объектга кетдик.

Йигитлар ҳайрон бўлиб қолишди.

— Ахир эшитишимизга қараганда, — деб айтишди улардан бири, — кабел тортишни экиш бошлангунга қадар тугатамиз, деб ваъда берган эдингиз-ку! Бизга ҳар икки гапнинг бирида, «бу фабриканинг иши нозик, телефон жуда зарур, деб уқтирар эдингизку! Бу ёғи қандоқ бўлди, ўлда-жўлда қолиб кетаверадими?

Прораб қаҳ-қаҳ этиб кулди.

— Жуда соддасанларда, — деди у, — прораб дегани буюртмачини қизиқтириш учун ваъда бераверади-да...

Шундай қилиб, не-не ваъдалар билан февраль ойида бошланган иш кўп ўтмай ўз ҳолига ташлаб қўйилди.

Йигитлар жўнаб кетгач, Алферов, 1,5 километр келадиган кабелни барабандан чиқариб олди-ю, ғойиб бўлди.

Халқ назоратчилари бу бебошликдан хабар топиб қолдилар. Маълум бўлишича, прораб ўмариб кетганидан ташқари яна икки километр кабель эгри қўллар томонидан талон-тарож қилинибди.

«Промсвязмонтаж» бошқармаси ходимларининг бу хатти-ҳаракати фабрика маъмуриятини ғоят ғазаблантирмоқда.

Яқинда директор хонасида халқ назоратчилари иштирокида прораб Алферов билан суҳбат ўтказилди.

— Шунга шунчаликми, — дейди ердан кўзини узмай, — керак бўлса ўша олган кабелимни ҳам келтириб бераман.

— Одамда лабз бўлиши керак, — деб айтишди назоратчилар. — Уддасидан чиқолмас экансиз, нега ваъда бердингиз?

— Қизиқтириш учун ваъда берган эдим-да, — деди у уялмай-нетмай.— Охирги сўзим шуки, октябрь ойига телефонни битказиб бераман. Алферов энди найранг ишлатолмайди. Халқ назоратчилари ваъдабоз прорабнинг танобини тортиб қўйишади.

Н. РИХСИЕВ.

Шофёр Султонов автобус бекатига етиб келганида кеч кириб қоронғу тушиб қолган эди. «Жуда хунук иш бўляпти-да, — деб ўйларди у. — Шундай катта бекатда электр чироқлари йўқлигидан қоронғу тушиши билан ҳаммаёқ ҳувиллайди. Пассажирлар ҳам кетиб қолишади».

У диспетчер хонасига яқинлашди.

— Кимсан? — сўради лампа чироқ ёқиб ўтирган диспетчер.

— Мен, Султоновман, — деди шофёр туйнукдан бошини суқиб.

— Энди танидим, — деди диспетчер, — ҳали вақт борку, нима қилмоқчисан?

— Пассажирлар кўринмайди, қайтавераман-да, — деди шофёр.

— Майли, — деди диспетчер, — қоронғуда ўтираверишжонга тегди. Мен ҳам кетаман.

Шундай қилиб, соат ўн бўлар-бўлмас, диспетчерлик хонаси бекитилди. Автобуслар шофёрлари ҳам бу аҳволга кўникиб қолишганиданми, уларнинг айримлари ярим йўлдан қайтиб кетса, айримлари бекатга келишади-ю, пассажирларни тушириб, яна зум ўтмай равона бўлишади.

Прораб Алферов «иш» устида.

Шофер: уфф, пассажирлар йўқ-ку! Қоронғуда нима қилдик

Н. Иброҳимов чизган расмлар.

КИМ АЙБДОР?

Пайқагандирсиз, ҳурматли газетхон, гап Комсомол майдони рўпарасидаги Аҳмад Дониш кўчасида, янги қурилаётган цирк рўпарасидаги автобус бекати ҳақида боряпти.

Автобуслар бекати бу ерга кўчирилганда пассажирлар хурсанд бўлишган эди. Кенг жой, замонавий электр чироқлари ўрнатиб қўйилибди. Энди автобуслар график бўйича ўз вақтида келиб турса керак, деб ўйлаган эдилар. Лекин бу хурсандчилик узоққа бормади. Кўп ўтмай бекатдаги чироқлар ўчди-ю, қайта ёнмай қолди. Шу-шу бўлди-ю, график бузилди. Бу ерлардаги электр чироқлари 2380— сонли подстанция томонидан амалга оширилиб, июнь ойида фойдаланишга топширилган эди.

Лекин, Ц-14 кварталида турар-жой бинолари қурилиши муносабати билан подстанция «Ростстрой» қурилиш-монтаж трестига қарашли ташкилот ихтиёрига ўтди. Ана шундан сўнг ўзбошимчалик, пала-партишлик бошланди. Бу қурилиш трести айби билан электр чироқлари ёнмайдиган бўлиб қолди. Шаҳар электр тармоқлари бошқармасига шикоятлар ёғилди. У ердаги ўртоқлар «Жилстрой» трести бошэнергетиги ўртоқ В. С. Мелкумовга мурожаат этдилар.

— Хотиржам бўлинглар, бир ҳафтада электр тармоғини қайта тиклаймиз.

Лекин ваъда ваъдалигича қолди. Қурилиш трести бошқармаси ўринбосарининг сўзлари дард устига чипқон бўлди. У «бу ишни бажариш сметада кўрсатилмаган» деб электр тармоғини қайта тиклашдан воз кечди.

Октябрь район ижроия комитетидаги раҳбар ўртоқларнинг ишга аралашиши ҳам фойда бермади.

Ана шундан буён бекатни электр чироқлари билан таъмин этиш масаласи муаммолигича қолиб келмоқда. Биз яна бир бор ўртоқ В. С. Мелкумов билан телефон орқали гаплашдик.

— Айтингчи қачонгача шу аҳвол давом этади, ким айбдор?

Бош электрик сувдан қуруқ чиқмоқчи бўлди.

— Бизда ҳеч қандай айб йўқ, ҳамма гап шундаки, лойиҳа смета ҳужжатларида. Лекин, шундай бўлса ҳам бугундан бошлаб траншея қазишга киришдик, узоғи билан бир ҳафтадан сўнг бекатда чироқлар ёниб кетади.

Бир ҳафтадан кейин. Қизиқ, май ойида электр чироқлари ўчиб қолган кезларда ҳам ўртоқ Мелкумов ана шундай деб жавоб берган эди. Ёки Мелкумовнинг кунлари ойга, ойлари эса йилга тенгмикин? Биз ана шуни билмоқчимиз. Бу автобус бекатига 48 та автомашина, 8 та маршрутли машина боғланган. Улар ҳар куни ўрта ҳисобда 40 минг пассажирни ташиши кўзда тутилган. Бу пассажирларнинг ишга ўз вақтида келиб кетиши, унумли меҳнат қилиши ана шу автобусларнинг намунали хизматига боғлиқ эмасми? Наҳотки тегишли ташкилотлар шу ҳақда ўйламасалар?

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, «Коммунистическая» бекатида ҳам кечқурунлари ана ушндай аҳвол. Тегишли ташкилотлар ҳамма бекатларда электр чироқларининг ҳамиша порлаб туриши тўғрисида ғамхўрлик қилсалар, деган умиддамиз.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ЭРТАГА МАШИНАСОЗЛАР КУНИ

АЙЁМ МУБОРАК

Суратда: «Таштекстильмаш» заводининг пешқадам йиғувчи слесари Йўлдош Раҳмонов иш устида. У ишлаб чиқаришда зарбдор бўлиш билан бирга Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг тўртинчи курсида ўқияпти.

Машинасозларни мўъжизакорлар деб бежиз айтишмайди. Бу шарафли касб эгалари ўзларининг қадоқ қўллари, ақл-заковатлари, ижодий изланишлари билан ҳақиқатдан ҳам киши ақлини шоширадиган мўъжизалар яратишмоқда. Уларнинг қўлидан чиқаётган турли-туман машина-механизмлар халқ хўжалигининг барча соҳаларида қўл келмоқда. Уй-рўзғор асбобларидан тортиб коинот сирларини ўрганишга ёрдам бераётган космик кемаларгача — буларнинг ҳаммаси саноатимиз ана шу тармоғи ишчи-хизматчилари меҳнати меваларидир.

Улар яратаётган янги-янги машиналар, қудратли асбоб-ускуналар, жаҳонда тенги йўқ агрегатлар мамлакатимиз экономикасини техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш, ҳар қандай муваффақиятлар омили бўлган меҳнат унумдорлигини ошириш, она-Ватанимиз куч-қудратини юксалтириш, халқимизнинг моддий турмуш шароитини янада яхшилаш ва фаровонликни оширишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Шунинг учун ҳам бизда машинасозлар ҳар томонлама ғамхўрлик, ҳурмат-эҳтиром, иззат-икром билан қуршаб олинган. Эртага бутун бепоён мамлакатимиз шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб баралла янграйдиган байрам худди шу касб эгалари шарафига таъсис этилган: коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида етакчилик қилаётган машинасозлар куни тўққизинчи марта нишонланади.

Коммунистик партия ва совет ҳукумати машинасозликни тез суръатлар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Буни областимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Бир вақтлар чор Россиясининг қолоқ, қашшоқ ўлкаси ҳисобланган областимизда саноатнинг бошқа тармоқлари қатори машинасозлик ҳам мисли кўрилмаган суръатлар билан ривожланяпти. Эндиликда ўлкамиз мамлакатимизнинг энг йирик машинасозлик марказларидан бири бўлиб қолди. Бундан ярим аср илгари ҳатто оддий иш қуроли бўлган кетмонни ҳам чет эл мамлакатларидан олиб келишга мажбур бўлган серқуёш республикамиз эндиликда ўзининг турли хил машиналари билан жаҳон бозорига кўкрак кериб кириб бормоқда. Ҳатто энг ривожланган капиталистик мамлакатлар ҳам машинасозларимиз қўли билан тайёрланган турли-туман асбоб-ускуналар афзалликларига қойил қолиб, уларни тобора кўпроқ харид қилмоқдалар.

Областимиз машинасозлари ишлаб чиқараётган маҳсулот турларини санаб саноғига етиш амри маҳол. Самолётлар ва экскаваторлар, пахта териш машиналари ва тракторлар, трансформаторлар ва компрессорлар, трансформаторлар ва кўтарма кранлари, тўқимачилик ва пахта тозалаш саноати агрегатлари — эҳ-хе уларнинг қайси бирини ҳам тилга оласан, киши.

Айниқса, машинасозларимиз мамлакат пахтачилигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Ўнлаб корхоналар коллективлари пахтачиликни комплекс механизациялаш вазифасини тезроқ ҳал қилиш йўлида фидокорлик кўрсатмоқдалар. Шу мақсадда қишлоқ хўжалик машиналари тайёрлашни кўпайтирмоқдалар. Етказиб берилаётган агрегатларнинг қувватини ошириш, техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш, уларнинг янги, замонавий, унумли ишлайдиган намуналарини яратишга астойдил интилмоқдалар.

Машинасозлик корхоналарида ишлаб чиқарилаётган аксарият машина-механизмларнинг довруғи жаҳон бўйлаб баралла янграмоқда. Йиғирув машиналари ва пахта териш агрегатлари, химия асбоб-ускуналари, экскаваторлар, компрессорлар, пахтачиликда ишлатиладиган тракторлар, прицеплар, гидрометеорология асбоб-ускуналари дунё бозорида юксак баҳоланмоқда. Уларни харид қилаётган мамлакатлар сафи йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда ўнлаб чет эл мамлакатлари машинасозларимиз яратган турли-туман асбоб-ускуналарни сотиб олишяпти. Барча қардош социалистик мамлакатлар, қатор араб мамлакатлари, Туркия, Афғонистон, Мексика, Ҳиндистон, Эрон, Сомали ва бошқа давлатлар шулар жумласидандир. Улар ўзбекистонлик машинасозлар қўлидан чиққан агрегатларга юксак баҳо бермоқдалар. Ўзининг чидамлилиги, бошқарилишининг осонлиги ҳамда унумли ишлаши билан ажралиб туришини алоҳида таъкидламоқдалар.

Машинасозлигимиз тарихи Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг дастлабки беш йилликлардан бошланди. Биринчи беш йилликдаёқ кичик ва содда устахоналар ўрнида Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи барпо этилди. Бу саноатимиз ана шу тармоғининг тўнғич корхонаси бўлди. Шу-шу унинг сафига янги-янги корхоналар қўшила бошлади. Ўзи ҳам кенгайиб, йирик заводга айланди. Ҳозир бу корхона коллективи ҳар йили минглаб пахта териш машиналари етказиб бермоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик олтин тўйи нишонланадиган юбилей йилида корхона ишчи-хизматчилари зарбдорчасига меҳнат қилиб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Тошкент трактор, компрессор, Ўзбекистон химия машинасозлиги, «Чирчиксельмаш» ва бошқа машинасозлик саноати корхоналари коллективлари ҳам юбилейга муносиб тортиқлар билан келишяпти. Улар ўз байрамларини ҳам муносиб меҳнат совғалари билан нишонлашмоқда.

Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилини муносиб якунлаш учун машинасозларимиз янада зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилишлари даркор. Ҳеч шубҳа йўқки, улар зиммаларига юклатилган барча вазифаларни муваффақият билан уддасидан чиқадилар. Бу касб эгаларининг эртага нишонланадиган байрамлари билан чин қалбдан табриклар эканмиз, уларнинг олижаноб меҳнатларида катта-катта муваффақиятларга эришувларини тилаймиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

Тошкентдаги «Компрессор» заводи сентябрь ойида халқ хўжалигига 300 та компрессор станциялари етказиб беради. Суратда: илғор машинасозлар (чапдан) М. Мирзаев, Ю. Ражабов, Б. Усмоновлар. И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТАСС АПН

СССРГА БАҒИШЛАНГАН ФОТОВИСТАВКА

НАИРОБИ 26 сентябрь. (ТАСС). Кения пойтахтидаги марказий виставка залларидан бири — Ватату галереясида «Совет Иттифоқи — мамлакат ва кишилар» деган фотовиставка очилди. Фотовиставкага совет халқининг турмуши ҳақида, СССРнинг экономика ва маданият соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилувчи юзга яқин асар қўйилган.

Виставкани очиш маросимида ижодий зиёлиларнинг ҳамда пойтахт жамоатчилигининг кўплаб вакиллари иштирок этди.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ГАВАНА, 26 сентябрь. (ТАСС). Куба пойтахтида санитария ва эпидемиология соҳасидаги мутахассисларнинг иккинчи миллий кенгаши иш бошлади. Кенгашда республиканинг барча томонларидан келган 600 делегат қатнашмоқда.

Куба соғлиқни сақлаш министри Хосе Гуть Еррес Муньис кенгашни очишда нутқ сўзлаб, халқ ҳокимияти йилларида соғлиқни сақлаш соҳасида мамлакат эришган муваффақиятларни таъкидлади. Жумладан болалар ўртасида ўлим икки баравар қисқарди, юқумли касалликлар сони учдан икки ҳисса камайди.

Министр соғлиқни сақлаш ходимлари олдида турган навбатдаги вазифалардан бири сифатида корхоналар ва мактабларда медицина хизматини янада ривожлантириш зарурлигини уқтирди.

Кенгаш Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Педро Мирета раислигида ўтмоқда.

ЯНГИ ҲУКУМАТ

ҚОҲИРА, 26 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Абдил Азиз Ҳиғози бошчилигида Мисрнинг янги ҳукумати тузилганлиги эълон қилинди. Абдил Азиз Ҳиғози аввалги кабинетда Бош министрнинг биринчи ўринбосари лавозимини эгаллаган эди.

Состави асосан ўзгармай қолган ҳукуматга беш янги министр кирди. Маҳмуд Али Ҳасан саноат министри, Маҳмуд Абдил Аҳар қишлоқ хўжалиги министри, Тоҳир Амин иқтисодий ҳамкорлик ишлари давлат министри, Абдил Раҳмон Аш-Шазли таъминот министри, Муҳаммад Ҳамид Маҳмуд маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ишлари давлат министри бўлди.

Бугун янги ҳукумат аъзолари Миср Араб Республика президенти А. Садатга қасамёд қиладилар.

НЬЮ-ЙОРКДА УЧРАШУВ

НЬЮ-ЙОРК, 26 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Туркия Ташқи ишлар министри Т. Гюнеш билан учрашди. Министрлар Совети Туркия муносабатларининг аҳволини муҳокама қилдилар ва ҳар икки томонни қизиқтирувчи бир қанча халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Кипрдаги вазиятга алоҳида эътибор берилди. А. А. Громико ана шу масала юзасидан Совет Иттифоқининг тутган позициясини Т. Гюнешга маълум қилиб, Кипр проблемасини тинч ҳал қилиш юзасидан БМТ доирасида халқаро конференция чақириш тўғрисида Совет таклифининг муҳим эканлигини таъкидлаб ўтди.

КИПР ПРОБЛЕМАСИНИ ТИНЧ ҲАЛ ЭТИШ УЧУН

НЬЮ-ЙОРК, 26 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бош ассамблеянинг XXIX сессиясидаги Греция делегациясининг бошлиғи, Греция Ташқи ишлар министри Г. Маврос БМТда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб менинг ҳукуматим ўтказаётган сиёсат Кипр проблемасини тинч ҳал этиш йўлини топишдан иборат, деб таъкидлади. У Кипр масаласи сессиянинг кун тартибига киритилганлигини табриклади.

Министр Кипрга бағишлаб БМТ доирасида кенг халқаро конференция ўтказиш тўғрисидаги Совет таклифини қўллаб-қувватлади. Бу конференция, деб уқтирди Г. Маврос, «хавфсизлик кенгашининг шу йил 20 июлдаги резолюцияси қоидаларини амалга оширишда реал ёрдам» бериши мумкин. Бу резолюция Орол территориясидаги барча ажнабий қўшинларни олиб чиқиб кетишни ва Кипрдаги конституцион ҳукуматни қайта тиклашни назарда тутади. «Бу конференцияни чақириш тўғрисидаги та[illegible]ббусга тўсқинлик қилади[illegible] дай сабаб меним[illegible] деб таъкидлади Г. [illegible]

Кипр проблемаси[illegible] ди Г. Маврос, уруш[illegible] ҳал этилиши мум[illegible] Кипр масаласини ка[illegible] мамлакатлар деб ата[illegible] лакатларнинг тор [illegible] муҳокама қилиш йўлид[illegible] нишлардан ҳам ҳеч нарса [illegible] тиб бўлмайди, чунки аввалги шундай музокаралар «батамом барбод бўлди».

Редактор ўринбосари:
Р. УМАРОВ.

ОЛТИН УФҚЛАР

Куз тонгининг файзли дамлари,
Шабадалар шивирлар масрур,
Саҳийликнинг чўнг қадамлари
Водийларга сайқал келтирур.
Эл азмининг табаррук дури
Қуёш нурин эмган чаноқлар,
Чаманларнинг улкан ғурури
Кулиб боқар олтин яноқлар.
Унда бугун элнинг кўз нури,
Баланд тоғлар уймоқ чамалар,
Техниканинг унда энг зўри,
Қанот ёзган улкан кемалар.
Уфқларга бош қўйган дала.
Куринмайди марза, поёни.
Ҳар тупда оқ қушчалар гала,
Эл меҳрининг эзгу эҳсони.
Толаларда қуёш ёғдуси
Олмос каби жилоланади,
Ҳалол меҳнат, қудрат кўзгуси
Чаноқларда дур товланади.
Бир-бирига қўл берган карта
Туташгандай осмон четига,
Ғайрат жўшиб ундан ҳар
қалбда
Қудрат қўшар чўнг ғайратига.
Этак тутган гули раънолар,
Чеккаларда жилмаяр чаноқ,
Граммлардан улкан совғалар
Тайёрланар диёрда бу чоқ.
Шунинг учун ҳар дилда олов —
Ғайрат отин минган шижоат,
Шийпонларда қирмизи ялов,
Дейди қани, ўзингни кўрсат.
Кампирларни етаклаб бугун
Йўлга чиқар бобо-деҳқонлар.
Эл тўйига ҳисса қўшмоқ-чун
Кўтармоқда олтин хирмонлар,
Нили гумбаз остида чаман
Дейди жом мен лим-лим
тўламан,
Мен қуёшдан ёғду ичаман,
Сенинг саҳий, меҳринг бўламан.
Йўлларингга маҳтал мен букун,
Қўлларингга маҳтал мен букун,
Қад кўтарсин тоғлардек хирмон,
Эртаю-кеч тинмасин карвон.

НАЗАРМАТ.

Чехословакия намойиш қилади

Бугундан бошлаб республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг 2-павильони томошабинлар билан янада гавжум бўлади. Чехословакия газламалари ва шойи материалларини намойиш қилувчи кўргазма эшиклари барча учун кенг очилади.

Чехословакиянинг «Центротекс» ташқи савдо бирлашмаси СССР ва Ўзбекистон ССР савдо-саноат палаталари ёрдамида бу кўргазмани уюштирди. Кўргазмада намойиш қилинаётган маҳсулотлар апрель ойида москваликларга манзур бўлган эди. Энди кўргазмага қўйилган ип газлама, жун газлама ва бошқа хил материалларни тошкентликлар кўздан кечирадилар.

Кеча кўргазманинг очилишига бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Матбуот конференциясини Ўзбекистон журналистлар Союзи правлениесининг раиси З. И. Есенбоев ўтказди. Матбуот конференциясида сўзга чиққан виставка директори Зерник Черни «Центротекс» фаолияти билан журналистларни таништирди.

ОБЛАСТЬ ЯНГИЛИКЛАРИ

Гавжум шийпонлар

Урта Чирчиқ район партия комитети 142 кишини дала шийпонларига мудир қилиб тайинлади. Шулардан 104 киши КПСС аъзоси ва 3 киши комсомоллардандир. Мудирлар орасида раислар, колхоз партия ташкилотларининг секретари, экономист ва агрономлар бор.

Район партия ташкилотлари қишлоқ меҳнаткашлари орасида оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўйишга катта эътибор бермоқдалар. Пахта йиғим-терими мавсуми олдидан дала шийпонларида кўргазмали агитация воситалари янгиланди. Барча дала шийпонларида газета ва журналларнинг янги сонларини етказиб бериш жорий этилди, «Жанговор варақа» ва «Молния»лар чиқариб турилибди.

Дала шийпонларида 122 газ плитаси, 42 холодильник, 42 та сотувчисиз дўконлар пахтакорлар хизматида. Кўплаб шифокорлар колхозчилар саломатлигидан кўз-қулоқ бўлиб туришибди. Бундан ташқари район маданият бўлимининг икки агитбригадаси ҳам «оқ олтин» бунёдкорлари хизматидадир.

КОНКУРС ЁРДАМ БЕРДИ

Сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида область пахтакор районларида механизаторларнинг конкурслари ўтказилди. Бу конкурсларда хўжаликларнинг ўзида бўлган мусобақаларнинг ғолиблари — 310 механизатор иштирок этди. Областда маҳорат оширишнинг бу формасига ҳаммаси бўлиб, 2,5 мингга яқин механик-ҳайдовчи жалб қилинди. Конкурс қатнашчилари бундай тадбирларни ҳар йили ўтказиб туриш лозимлигини уқтирдилар.

Конкурс ғолиблари бугунги кунда теримчилар байроқдори бўлишяпти. Ҳар бир агрегат тўла қувват билан ишлаб, область «оқ олтин» хирмонига барака киритмоқда.

АХБОРОТ СПОРТ

ОММАВИЙЛИК ШИОРИ ОСТИДА

Пойтахтдаги «Пахтакор» стадиони, Митрофанов номидаги сув спорти саройи ҳамда «Динамо» стадиони тирида уч кун давом этган ГТО комплекси кўпкураши бўйича республика финал мусобақалари ҳақиқий спорт байрамига айланди. Аввалига ўз коллективларида, сўнгра район, шаҳар ва область мусобақаларида беллашиб, ғолиб чиққан энг кучлилар Тошкентда республика биринчилигида Бутуниттифоқ мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқи учун ўзаро куч синашдилар. «Пахтакор» стадионида ГТО комплекси кўпкурашининг финал байроғи кўтарилгунга қадар жойларда бўлиб ўтган мусобақаларда 1 миллиондан зиёд турли ёшдаги кишилар стартга чиқди. Шу йилнинг ўзидагина 400 мингдан ортиқ киши ГТО комплексига норма топширди. Ҳозирда республикамизда 1,5 миллиондан ортиқ киши «Меҳнат мудофаасига тайёр» комплексига норма топширди.

Енгил атлетика мусобақалари бир мунча кескин ва қизиқарли ўтди. 100 метрга қизлар ўртасида югуришда тошкентлик Светлана Ситникова билан Светлана Сестринскаялар, фарғоналик Светлана Максимова юксак натижа кўрсатишди. Ўсмирлар ўртасида қашқадарёлик Сергей Соснов 5 метру 43 сантиметр узунликка сакраб, 500 метр масофани 1 минут 15,4 секундда босиб ўтди. Ўсмирлар ўртасида Сергей Шматович гранатани 67 метр узоқликка ирғитди. Тошкентлик Сергей Башков эса 100 метр масофани 11,4 секундда босиб ўтди. 800—400—200—100 метрга эстафетали югуришда командалар ўртасида ўтказилган мусобақада «Меҳнат» жамияти вакиллари маррага биринчи бўлиб келдилар. 2, 3, 4-босқич бўйича ГТО комплекси кўпкураши бўйича ўтказилган республика финал мусобақалари ғолиблари келаси ойда Сочида ўтказиладиган Бутуниттифоқ мусобақаларнинг финалида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлишди.

БЕШИНЧИ ПАРТИЯ ДУРАНГ

Жаҳон чемпионлигига даъвогарлар Анатолий Карпов билан Виктор Корчной ўртасида ўтказилаётган мусобақанинг бешинчи партияси Корчнойнинг бироз устунлигида кечиктирилган эди. Эртасига бу партия давом эттирилганда томонлар дурангга рози бўлишди. Ҳисоб ҳамон А. Карпов фойдасига 1:0 бўлиб турибди. Кеча олтинчи партия ўйналди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

СССР терма командаси Роттердамда «Спарта» клуби командаси билан ўртоқлик учрашувини ўтказди. Бу матч 2:2 ҳисобида тугади. Тўпларни Федотов билан Мачандзе ҳамда Схиппер билан Ван дер Мюниклар киритди. Терма командамиз сафида тошкентлик футболчилар Владимир Федоров билан Василис Хадзипанагислар ҳам ўйнашди.

Ўтган куни мамлакат биринчилиги учун олий лигада қатнашаётган Олмаотанинг «Қайрат» командаси Львовнинг «Карпати» футболчилари билан учрашиб 0:2 ҳисобида енгилишди.

Украинанинг Никополь шаҳрида «Олтин бошоқ» соврини учун ўтказилаётган финал мусобақаларда оққўрғонлик футболчилар Қирғизистон командаси билан учрашиб 5:1 ҳисобида устун келишди.

Республика биринчилиги учун финал группада бўлиб ўтган навбатдаги тур ўйинлари қуйидаги натижалар билан тугади: «Трактор» — «Шаҳрихон» — 0:0, «Тонг» (Қарши) — «Матор» (Гулистон) — 1:2, «Строитель» (Самарқанд) — «Автомобилист» (Термиз) — 4:1, республика ёшлар футбол мактаби — «Марғилон» — 3:1.

Ўзбекистон, Тожикистон ва Қирғизистон командалари ветеранлари ўзаро турнир ўтказишга қарор қилишди. Фрунзеда қирғиз ва тожик футболчилари ўзаро куч синашишди. Бу матч 2:2 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Эртага Гулистонда республикамиз ветеранлари командаси қирғизистонлик тенгдошлари билан куч синашишади.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/IX да Князь Игорь, 29/IX да Севилья сартароши (кундузи), Тановар (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IX да Ҳаёт шоми, 29/IX да Абу Райҳон Беруний.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28, 29/IX да «УСТОЗЛАР ВА ШОГИРДЛАР» деган темада «КУЛГИ КЕЧАСИ».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЮРИЙ ДУРОВ иштирокида «ДУСТЛИК ҚАНОТИДА» цирк томошалари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Энг пок гуноҳкор — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Тош ва гул — «КЎКЧА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Қайтиш йўқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Апачлар — С. РАҲИМОВ номли, ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Океан — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Маккенининг олтинлари — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Аёл ва иблис — «МИР» (жуфт соатларда).

Қочиш — РЕСПУБЛИКА, «БИЛИМЛАР УЙИ»ДА (12.00, 15.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — «ФЕСТИВАЛЬ».

Париж сирлари — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
КУПСОНЛИ ТОМОШАБИНЛАР ИЛТИМОСИГА КУРА
ЮРИЙ ДУРОВ ИШТИРОКИДА
БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

ТОМОШАЛАР: шанба кунлари 12.00, 15.00, 19.30 да; якшанба кунлари 10.00, 12.00, 15.00 ва 19.30 да кўрсатилади.

КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КУРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Касса эрталаб соат 9.00 дан 20.гача ишлайди.

СПРАВКА УЧУН ТЕЛЕФОН: 334522.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 0[illegible]
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.
Индекс 64634
А—2641.